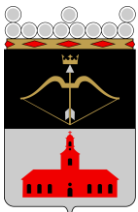

KUOPION SEUDUN MAL-SOPIMUKSEN SEURANTA-AINEISTO JA SOPIMUSKOHTIEN ETENEMINEN 2021-2022

Valtio-osapuolen ja Kuopion seudun neuvottelijoiden tapaaminen

KUOPIO Novapolis 17.5.2022

ESITYKSEN PÄÄOSAT

1. Lähtökohtia
2. MAL-sopimuksen keskeiset tavoitteet
3. Sopimuskohtien eteneminen
4. Kustannustehokkaat liikennehankkeet (KUHA)
5. Muut sopimuksen kannalta tärkeät valtion toimenpiteet

LIITEAINEISTO

LÄHTÖKOHTIA

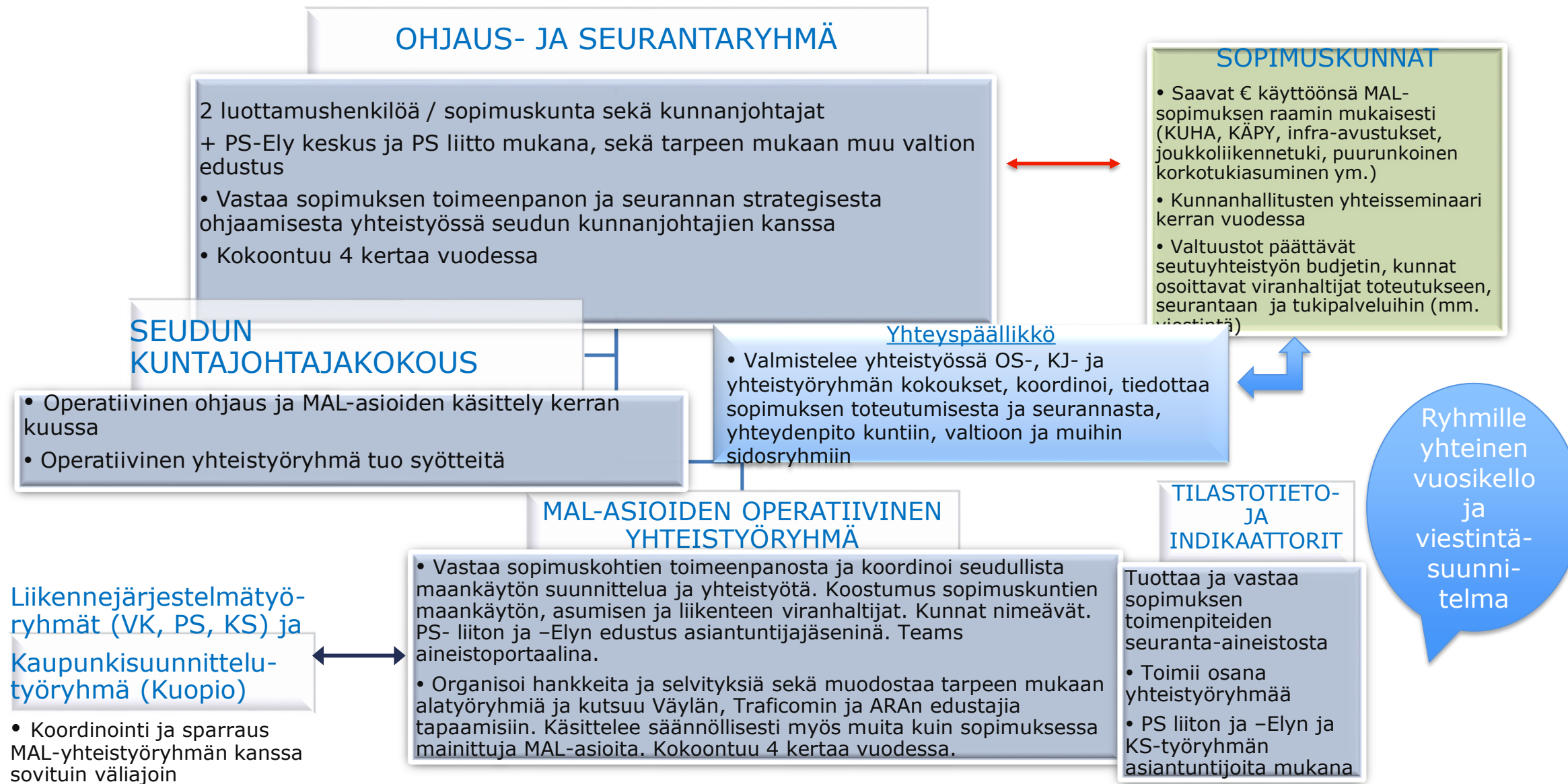
- MAL-sopimuksen myötä on luotu toimiva ja koordinoitu seudullinen suunnittelu- ja päätöksentekorakenne, jonka myötä seutuyhteistyö profiloituu entistä korkeammalle tasolle.
- MAL-sopimuksen toimeenpanon edistämiseksi tehtiin ohjelmointi, jossa määriteltiin kunkin sopimuskohdan suunniteltu eteneminen v. 2021 – 2023, vastuutahot, toteuttajat sekä toimenpiteen kiireellisyysluokka. Ohjelmoinnin päivitys toimii tämän seurantaraportin perustana.

MAL-SOPIMUKSEN SEURANTAJÄRJESTELMÄÄ KEHITETÄÄN

- MAL-sopimuksen ensimmäisessä seurannassa keskitytään sopimuskohtien edistymisen arviointiin. Ei niinkään vielä vaikuttavuuteen.
- Kuopion kaupunkiseutusuunnitelmassa ja Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa kehitetään seurantamittareita, joilla kuvataan samalla MAL-sopimuksen etenemistä ja vaikuttavuutta (KSS dynaamisen paikkatietoalustan ja tietotuotannon hyödyntäminen, Taavi-järjestelmä ja sen SEPPÄ-seudulliset aineistot, PowerBI).
- Ympäristöministeriö, SYKE, Traficom ja ARA tekevät MAL-sopimusseutujen yhteismitallista seurantaa (sen integrointi järkevästi omaan seurantaan).

MAL-SOPIMUKSEN TOIMEENPANON JA SEURANNAN ORGANISOITUMINEN

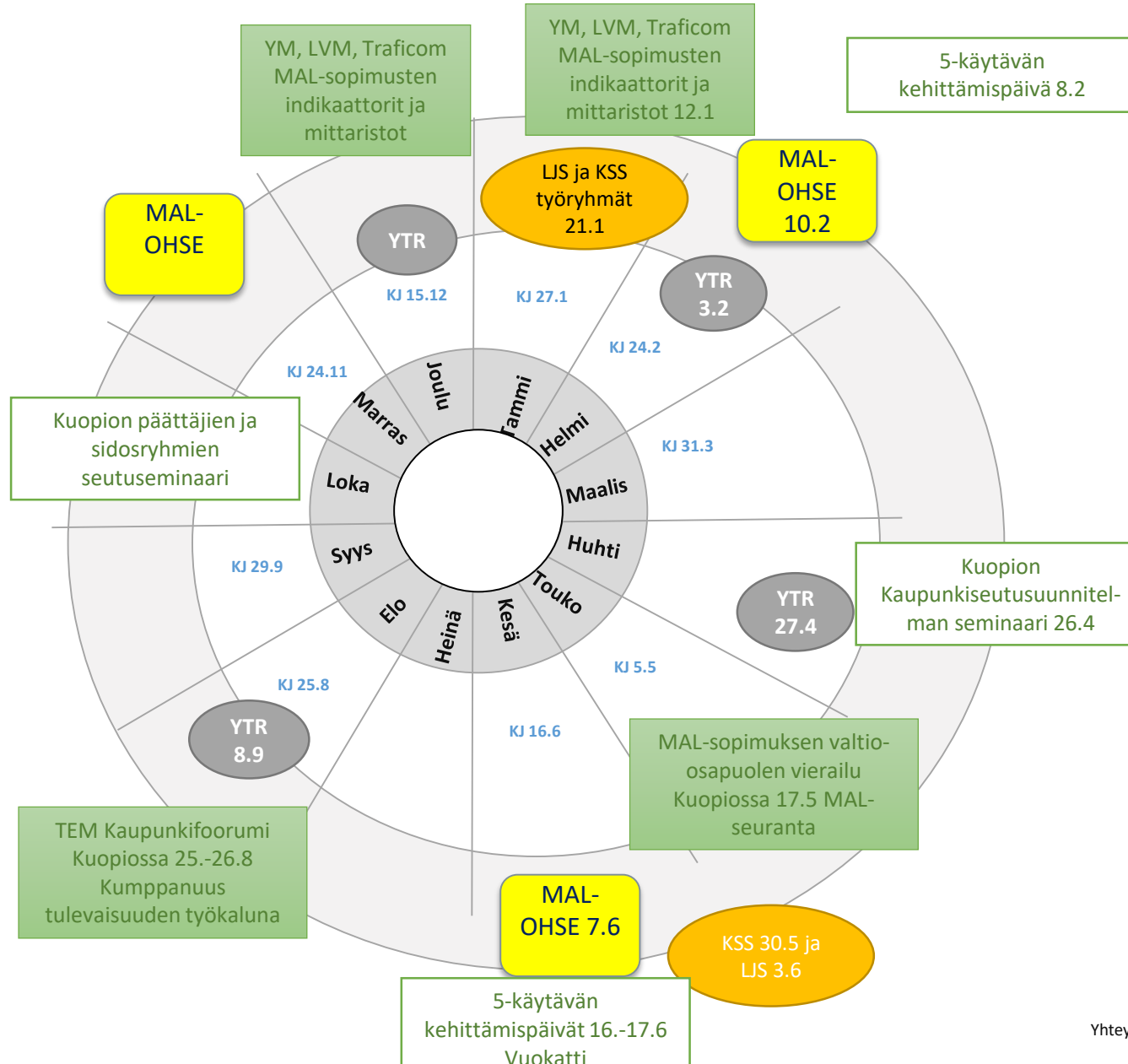
KUOPION SEUTUYHTEISTYÖN TYÖRYHMIEN, RAHOITUKSEN JA TAPAHTUMIEN VUOSIKELLO 2022

EAKR- Toimintalinja 3 Saavutettavampi Suomi (alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen) haku avautuu kesän kynnyksellä, muut toimintalinjat
TL 1 Innovatiivinen Suomi (UUSI !)
TL 2 Hiilineutraali Suomi haku

2. EAKR päähaku
kesäkuu - 30.9.2022

ELY-keskus avaa valtakunnallisten hankkeiden rinnalla alueellisia elinkeinoelämäverkottuneiden tutkimushankkeiden hakuja syksyllä 2022. Laajojen ja vaativien hankkeiden pohjaksi mahdollista rahoittaa selvityshankkeita

JATKUVA HAKU pienemmille selvityshankkeille ja isojen hankkeiden valmistelulle: Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha (AKKE) ja Pohjois-Savon kehittämisrahasto

SEUDUN KUNTAJOHTAJAT = KJ

MAL-SOPIMUKSEN YHTEISTYÖRYHMÄ = YTR

MAL-SOPIMUKSEN OHJAUS- JA SEURANTARYHMÄ = MAL-OHSE

KUOPION SEUDUN LIIKENNEJÄRJESTELMÄ JA KAUPUNKISEUTUSUUNNITELMA TYÖRYHMÄ = LIS + KSS

Seudun omat tapahtumat

Ministeriöiden ja valtionhallinnon tapahtumat

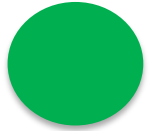
MAL-SOPIMUKSEN TAVOITTEENA ON

- Luoda edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotonttitarjonnalle ja asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteensovittamiselle ja kehittämiselle.
- Edistää vähähiilistä ja kestäväää yhdyskuntarakennetta ja sitä tukevaa liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen torjumiseksi sekä mahdollistaa sujuva arki, työmarkkinoiden toimivuus ja elinkeinoelämän elinvoimaisuus.
- Torjua segregaatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta.
- Kasvattaa kestävien liikkumismuotojen osuutta liikennesuoritteesta, parantaa liikenneturvallisuutta ja lisätä työpaikkojen ja palveluiden saavutettavuutta.

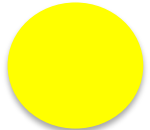
MAL-SOPIMUKSEN TOIMENPITEILLÄ KONKRETISOIDAAN SEURAAVIA ASIAKIRJOJA JA VALMISTELUPROSESSEJA

- Kuopion kaupunkiseudun seudullinen liikennejärjestelmäsuunnittelu ja Kuopion seudun liikennejärjestelmää koskevat suunnitelmat ja aiesopimukset
- Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma (luonnosvaiheessa)
- Viitoskäytävä hanke (käynnistynyt)
- Loikka-rakennemalli (2013), mitä päivitetään v. 2021 alkaneessa valmistelussa
- Kuopion kaupunkirakenne 2030 luvulle
- Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelma 2030
- Kuopion ilmastopoliittinen ohjelma 2020-2030 ja kuntien ilmastotavoitteet
- Kuopion ja Siilinjärven resurssiviisausohjelmat
- Seudun kuntien strategiat ja niitä tarkentavat ohjelmat ja kaavat sekä Pohjois-Savon maakuntakaava (päivitetään).

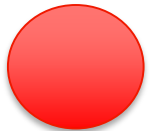
SOPIMUSKOHTIEN EDISTYMISSÄN KUVAAMINEN

Sopimuskohta on edistynyt *hyvin ja suunnitellusti*

Toimenpide on edistynyt *kohtalaisesti*

Toimenpide *ei ole* edistynyt (miksi ei ole edistynyt ?)

1. KESTÄVÄ JA VÄHÄHIILINEN YHDYSKUNTARAKENNE JA LIIKENNEJÄRJESTELMÄ

Tavoitetilä 2030+

- Liikenteen päästöt ovat vähentyneet kansallisten tavoitteiden mukaisesti.
- Kestävien kulkutapojen osuus matkoista ja liikennesuoritteesta on kaupunkiseudulla kasvanut.
- Eheällä ja tiiviillä maankäytöllä on tuettu kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä.
- Uudet asuin- ja työpaikka-alueet sijoittuvat pääasiassa keskusta-alueille sekä kävely-, pyöräily- tai joukkoliikennevyöhykkeelle.
- Matkaketjut ovat toimivia. Tiivis ja toimiva kaupunkirakenne on vähentänyt henkilöautoriippuvuutta ja liikkumistarvetta.
- Maaseudulla uusi asuminen keskittyy aktiivisiin kyliin ja kyläraittien varrelle. Kuopion seudun liikennejärjestelmä on turvallinen ja toimiva, tukee seudun saavutettavuutta sekä houkuttelee kestävien liikennemuotojen käyttöön.
- Eheä ja kestävä yhdyskuntarakenne tukee kriittisen infrastruktuurin (mm. vesihuolto, sähkö, tietoliikenneyhteydet) toimivuutta.
- Tietoliikenneinfrastruktuuri mahdollistaa etätyöskentelyn ja yrittämisen kaupunkiseudulla.

Mittareita

Seudun joukkoliikenne kulkee ilman fossiilisia polttoaineita vuonna 2030. **Nykytilanne:** Kuopion ja Siilinjärven paikallisliikenteestä lähes 80 % vaihtunut vähähiiliseksi jo kesällä 2021.

Kuopion seudun joukkoliikenneohjelman toimenpiteillä kasvatetaan joukkoliikenteen matkustajamäärää 50%, parannetaan sen sujuvuutta, palvelutasoa ja laatua sekä ympäristöystävällisyyttä.

Nykytilanne: Matkustajamäärä n. -13% jäljessä vuoden 2019 matkustajamäärä. Palvelutasoa lisätty, reaaliaikainen informaatio, liikennevaloetuuudet

Uusi asemakaavoitus toteutetaan siten, että 80 % asuminen kerrosalasta ohjataan keskuksiin, joukkoliikennevyöhykkeille tai vahvan joukkoliikenneverkon palvelualueelle. **Nykytilanne:** Toteutunut jo ydinkaupunkiseudulla (Kuopio, Siilinjärvi)

Kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen suunnittelu ja toteuttaminen

Toimenpide

1.

Kunnat laativat kaupunkiseutusuunnitelman 2030+ yhteistyössä ELY-keskuksen ja Pohjois-Savon liiton kanssa. Tässä yhteisessä prosessissa määritellään kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen kehittämisen periaatteet, kaupunkiseudun liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteensovittamisen periaatteet sekä kaupunkiseudun viherrakenne ja sen kehittämisen periaatteet. Suunnitelman tavoitteena on ohjata kasvu kestävästi olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen tukeutuen ja tukien kestävää liikkumista ja kuljetuksia Kuopion seudulla. Suunnitelman valmistelussa huomioidaan maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen mahdolliset vaikutukset suunnitelman sisältöön.

Kaupunkiseutusuunnitelman laadinnassa pyritään hyödyntämään tietomallipohjaisia ratkaisuja ja yhteentoimivia tietomäärityksiä kaupunkiseutusuunnittelun tarpeisiin sekä huomioimaan kansallinen yhteentoimivuusmenetelmä ja -alusta työkaluineen. Kunnat sitoutuvat toteuttamaan kaupunkiseutusuunnitelmaa.

Edistyminen

Edistynyt hyvin ja suunnitellusti. Aikataulua joustettu KSS prosessin (mm. useampi lausuntokierros) ja vuorovaikutuksen lisäämisen vuoksi. Hyväksyminen kunnissa syyskuussa 2022. Rajapintatarkastelut Kuopion seudun LJSn ja Pohjois-Savon maakuntakaavan kanssa. Kaupunkiseutusuunnitelman luonnos on parhaillaan nähtävillä ja toinen lausuntokierros menossa. 26.4 pidettiin iso vuorovaikutus- ja tiedotuswebinaari sidosryhmille ja kaikille sopimuskuntien päättäjille. KSS aineistot nähtävillä tästä linkistä <https://new.maptionnaire.com/g/3d233eoa3l74>

Käynnistetty jatkohankkeena runkobussiselvitys (4/2022). Keskiössä toteutettavat runkobussilinjat sekä niiden toteuttamisjärjestyksen priorisoiminen ja vaiheistaminen. Muita jatkohanke-ehdotuksia mm. ydinalueen kaupunkirakennesuunnitelma, taajamajunaliikenteeseen varautuminen, KUOMA-liikennemallin tarkentaminen, täydennysrakentamisselvitys, edullisemman asuntotuotannon kehittäminen (lausunto, linjaratkaisuvaihe), kaupunkiseudun yhteinen karttapalvelu, kaupunkiseudun ajantasayleiskaava sekä ydinkaupunkialueen reunavyöhykkeen kehittämisperiaatteiden selkeyttäminen. Ollaan aktiivisesti mukana kaupunkiseutusuunnitelman tietomallityössä.

Kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen suunnittelu ja toteuttaminen

Toimenpide		Edistyminen
2. Uusi asemakaavoitus toteutetaan siten, että 80 % asumisen kerrosalasta ohjataan keskuksiin, joukkoliikennevyöhykkeille tai vahvan joukkoliikenneverkon palvelualueelle.		Tilasto- ja paikkatietotarkastelut. Seurannassa määriteltävä tarkat laskentakriteerit. Toteutunut viime vuosina ydinkaupunkiseudulla (Kuopio ja Siilinjärvi).
3. Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen.		Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet ja aiesopimus on hyväksytty, kehittämislinjaukset ja niiden nykytilan kuvaus tehty ja toimenpideohjelmaa on käsitelty ydinryhmän kanssa ja käsitellään 3.6.2022 ohjausryhmän kanssa. Tarkennetaan hankkeiden rahoituskanavat. Rajapintatarkastelut Kuopion kaupunkiseutusuunnitelman kanssa. LJS valmistuu KSS:n kanssa samassa aikataulussa syksyllä 2022.

Kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen suunnittelu ja toteuttaminen

Toimenpide		Edistyminen
4. Kuopion kaupunki toteuttaa Savilahti 2030-kehityshanketta, kehittää Savilahden alueen maankäyttöä ja rakentaa alueen infrastruktuuria. Kuopio toteuttaa alueen yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää kestäväksi. Kaupunki parantaa joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn sekä uusien liikkumispalveluiden edellytyksiä Savilahdessa. Kaupunki edistää Savilahden alueen toimimista vähähiilisten, innovatiivisten ja kiertotaloutta edistävien ratkaisujen kokeilualustana.		Savilahden toteuttamiskokonaisuus on edennyt kokonaisuutena suunnitellusti. Alueella on viime vuosien aikana tapahtunut jo paljon sekä rakentamisen että toiminnan kehittämisen osalta ja parhaillaan käynnissä on erilaisia rakennus- ja kehityshankkeita runsaasti. Savilahtea toteuttaa yhdessä laaja julkisen ja yksityisen sektorin muodostama yhteistyöverkosto. Eri toimijat ovat investoineet alueelle 2014-2022 jo noin 600 miljoonaa euroa; tästä peruskaupungin ja verkostoyhtiöiden osuus on noin 10%. Kolmen koulutusasteen sijoittuminen alueelle on loppusuoralla ja opiskelijoita alueen oppilaitoksissa on jo liki 15.000. Myös työpaikkamäärä on kehittynyt suotuisasti. Etenemisen painopiste on siirtymässä asuntorakentamiseen entisen asevarikon alueen hankkeiden myötä vuonna 2023. Savilahden toteuttamisessa otetaan monella tavalla huomioon kestävä kaupunki -ajattelu. Esim. yhteiskäyttöisyydessä ja energia- ja älykaupunkiratkaisuissa.
a) Kuopion kaupunki parantaa joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen yhteyksiä Savilahteen muuttamalla Savilahdentien joukkoliikennepainotteiseksi ja toteuttamalla nopeaa kevyenliikenteen yhteyttä välillä Itkonniemi-Matkakeskus-Keskusta-Savilahti.		Toteuttaminen jatkuu koko Savilahti-projektin ajan. Rakentaminen osittain valmistunutta / käynnissä Savilahdentien kokonaisuudessa ja Vanhan Varikon alueella. Monia osioita jo toteutettu (esim. Niiralankatu, joukkoliikenteen vaihtoasema Prisman ja Novapoliksen välillä). Alueista Marikonranta ja Savisaari aloittamatta. Viestikadun ja Kuopio hallin sekä Karjalankadun ja Matkakeskuksen välien yhteydet aloittamatta.
b) Kuopion kaupunki toteuttaa vuosina 2020-22 moottoritieltä pohjoisen rampin Savilahteen.		Kaupungin toteuttama VT 5- Savilahden ramppi, johon saatu EAKR-tukirahoitusta. Toteutuu suunnitellussa aikataulussa ja avataan liikenteelle 10/22.

Kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen suunnittelu ja toteuttaminen

Toimenpide	Edistyminen
c) Kuopion kaupunki toteuttaa yhteistyössä yritysten kanssa alueen yhteiskäyttöiset pysäköintiratkaisut.	 Kuopion kaupunki toteuttaa alueelle 2-3 pysäköintilaitosta (n. 1000-1400 ap), loput pysäköintiratkaisut alueen toimijoiden/kiinteistöjen investointeja. Kuopion investoinneista Sarastuskaaren laitos (600ap) rakenteilla, valmis 1/2023. Yksityisen ja julkisen sektorin rakentamat pysäköintipaikat pyritään saamaan yhteiseen pysäköintipooliin mm. toteuttamalla EAKR-tuettu Kuopion älykäs liikenneinfra -hankkeen (Källi) kautta älykäs pysäköinninohjausjärjestelmä. Järjestelmän hallinnointimallista on käyty suunniteltua laajempi keskustelu. Kilpailutus toteutetaan kesän 2022 aikana ja tavoitteena on järjestelmän käyttöönotto syksyllä 2022
d) Kuopion kaupunki toteuttaa ensimmäisen asuntorakentamisalueen (Varikon alue) kunnallistekniikan.	 Alueen toinen kaava lainvoimainen ja toinen hyväksymisvaiheessa, lainvoimaisuustavoite 7/22. Alueen valmistelevat työt mm. rakennustenpurku pitkällä ja osa aluetta palvelevaa katuverkkoa on jo viimeistelyvaiheessa. Lopun infrarakentamisen edellytyksenä olevat rakentamissuunnitelmat ja hallinnolliset lupaprosessit pääosin käynnissä (ml. katusuunnitelmat). Puuttuvan kunnallistekniikan rakentaminen käynnistyy viimeistään 2023. Alueella käynnissä jo julkista-, toimitila- ja pysäköintirakentamista sekä asuinkohteiden suunnittelu aloitettu alueluovutuskilpailuun pohjaten.

Kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen suunnittelu ja toteuttaminen

Toimenpide		Edistyminen
e) Valtio avustaa kävelyn ja pyöräilyn toimenpiteitä sekä kunnallistekniikan rakentamista hakuperusteisilla avustuksilla toimenpiteiden 11 ja 29 mukaisesti.		Savilahti-projekti on luonteeltaan laajaa olemassa olevan kaupunkirakenteen täydennysrakentamista, joten se parantaa joukkoliikenteen käyttömahdollisuuksia sekä edistää kävelyä ja pyöräilyä. Lisäksi Savilahdessa valmistellaan uudenlaisen alueopasteratkaisun käyttöönottoa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Lohkareen alue saanut alustavasti infra-avustuksen (1.3 m€, ARA). Radan alitukseen (Niiralankatu jk-p- reitti) haettu Traficom avustusta, ei saatu.
f) Kaupunki toteuttaa Savilahteen uudenlaisen alueellisen ICT-infran ja data-alustan. Avoin 5G-ajan verkkoratkaisu mahdollistaa kenen tahansa operaattorin tai toimijan tietoliikennepalvelujen tuomisen alueelle sekä dataan perustuvien uusien palvelujen kehittämisen. Kuopio hyödyntää mahdollisuuksien mukaan EU:n tarjoamia rahoitusvälineitä yhteyksien toteuttamisessa.		Savilahden ICT-infran toteutus on aloitettu. Mikrokanavaputkia asennettu/ asennetaan katurakentamisen yhteydessä ja teknisten tilojen ja tukiasemapaikkojen varaaminen on lisätty esim. Maankäyttösopimuksiin. Datajalostamo-älykaupunkialustan toteutus on kilpailutettu ja aloitettu 1/2022. Alustan ensimmäinen versio (MVP-vaihe) on tavoitteena ottaa käyttöön syksyllä 2022. Datajalostamo-alustaa toteutetaan EAKR-tukirahoitteisessa Datajalostamo-hankkeessa.

Kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen suunnittelu ja toteuttaminen

Toimenpide

5. Valtio osoittaa omistamaansa asuntotuotantoon soveltuvaa maata kehittämällä sitä kaavallisesti yhteistyössä kuntien kanssa, myymällä, vaihtamalla ja tarvittaessa maankäyttösopimuksia hyödyntäen. Tavoitteena on varmistaa kuntien ja kansalaisten tasavertainen kohtelu sekä valtion kokonaisuus.

Edistyminen

Tämä koskee akuutisti myös Savilahtea Marikonrannan osalta jossa SYK:illä maita. Neuvottelut SYK kanssa käynnissä tavoitteena etenemistarkoituksella pääsy 2022.

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen taajamissa

Toimenpide		Edistyminen
6. Kuopion vuonna 2019 valmistunut pyöräilyn edistämishjelma laajennetaan seudulliseksi kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaksi. Kaupunkiseudun kunnat yhdessä ELY-keskuksen kanssa määrittelevät kunta- ja seututason pyöräilyn alue- ja paikallisreitit sekä niiden palvelutasot (mm. talvikunnossapidon osalta) ja pääreittien viitoituksen. Infrastruktuurin ohella tarkastellaan myös muita toimenpiteitä, joilla kävelen ja pyörällä tehtyjen matkojen määrä saadaan kasvuun. Kunnat ja valtio toteuttavat ohjelman toimenpiteitä.		Rahoitus saatu Traficomilta ja työ käynnissä. Seudullinen KÄPY-ohjelman laatiminen on käynnistynyt hyvin. Työn keskeinen tavoite on kirkastaa kävelyn ja pyöräilyn edistämistyön roolit osana kuntien ja seudun kehittämistä. Työn lopputuotteena tuotetaan selkeä infrarakentamisen kehittämisspolku. Edistämishjelma laaditaan yhteensopivaksi seudun kuntien muiden voimassa olevien strategioiden ja ohjelmien kanssa. Valmistelussa parhaillaan: - Pyöräliikenteen/ kävelyn seudulliset edistämishjelmat - Liityntäpyöräpysäköinnin suunnitelma - Vapaa-ajan ulkoilu ja pyörämatkailu - Kävelyn ja pyöräilyn edistämistyön organisointi- ja seurantamallit
7. Kunnat kehittävät pyöräpysäköintiä kuntien taajamissa ja matkaketjujen solmukohdissa. Kunnat toteuttavat jalankulkukeskustojen viihtyisyyttä ja esteettömyyttä parantavia toimenpiteitä.		Suonenjoella jo valmis kehittämissuunnitelma. Muiden kuntien osalta on haettu ja saatu valtion liikkuksen ohjauksen hankerahoitusta, jonka myötä sopimuskohta 6 toteutuu, ja jossa yhteydessä saadaan jatkopolkua kohtaan 7
8. Seudun kunnat yhteistyössä valtion kanssa parantavat kävelyn ja pyöräilyn liikennemäärätiedon keräämistä ja tiedon hyödyntämistä ja hallintaa sekä lisäävät tietoa reiteistä ja palveluista (esim. kunnossapito, pysäköintimahdollisuudet, yhteiskäyttöpyörät, esteettömyys).		Keskeinen tavoite KÄPY tilannekuvan kokoaminen. KÄLLI-hanke menossa (Kuopion älykäs liikenneinfra 2020-2022). Tehty selvitys liikenteen mittausta-, ohjaus- ja tilannekuvajärjestelmästä. Tehty Älykäs pysäköintiohjaus - selvitystyö.pdf. Kävelyn ja pyöräilyn liikennemäärätiedon osalta Kuopio ei saanut Traficomilta investointitukea.

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen taajamissa

Toimenpide	Edistyminen
9. Kuopion kaupunki ylläpitää ja kehittää sähköavusteisten kaupunkipyörien järjestelmäänsä ja selvittää sen alueellista laajentamista Siilinjärven kanssa.	 Käyty neuvottelu Kuopion ja Siilinjärven asiantuntijoiden kanssa. Lähtöaineisto saatu Kuopiolta selvitystyötä varten. Siilinjärven kunnan kaavoitus laatii esiselvityksen jatkosta sopimisen pohjaksi. Nykyinen sopimus voimassa vielä reilu kaksi vuotta.
10. Seudun kunnat toteuttavat kuntien liikenneturvallisuussuunnitelmien mukaisia toimenpiteitä.	 Kuopion osalta on valmistunut koko kaupungin kattava liikenneturvallisuussuunnitelma 2030, minkä lopputuloksena esitetään toimenpiteet, joihin voidaan hakea myös ulkopuolista rahoitusta (AKKE, EAKR).

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen taajamissa

Toimenpide

11. Kuopion seudun kunnat voivat hakea valtionavustusta kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen kunnan katuverkolla valtakunnallisen kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman valtionavustushaun yhteydessä. Kuopion seudun kuntien haettavaksi on vuodelle 2021 osoitettu vähintään yksi (1) miljoonaa euroa. Kunnat osallistuvat rahoitettavien hankkeiden kustannuksiin 50 prosentilla. Traficom toteuttaa investointiohjelman hankehaun ja myöntää rahoituksen.

Edistyminen

Traficomin Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman 2021 hakukierroksen rahoituspäätökset:

Kuopio

- Jalankulku ja pyöräilyväylien opastus Kuopion kaupungin pääreiteillä 95 800 €
- Leväsentien ja Rauhalahdentien saneeraus, jalankulku- ja pyöräväylien laatutason parantaminen 472 221 €

Siilinjärvi

- Taivallahti-Mäntymäki kevyen liikenteen väylän uudisrakennushanke 42 500 €
- Kuopio-Siilinjärvi pyöräilyn viitoitushanke 18 750 €
- Leppäkaarteentien klv-rakennushanke 37 500 €
- Mutkajouheen kevyen liikenteen väylä 19 250 €

Suonenjoki

- Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen Suonenjoella 502 077 €

Joukkoliikenteen ja joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen

Toimenpide	Edistyminen	
12. Kuopio ja Siilinjärvi toteuttavat Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelman toimenpiteitä:		
a) Lippujen hintatason kilpailukykyisenä pitäminen		Hintoja ei ole nostettu vuoden 2014 jälkeen. Joukkoliikenneohjelmassa päätetty, että puolet kustannustason noususta siirretään lippujen hintaan.
b) A ja B –maksuvyöhykkeiden yhdistämistä koskeva selvitys		Tehty yhteinen A ja B -maksuvyöhykkeiden yhdistämistä koskeva selvitys. Lippujen hinnat yhtenäistettiin 1.2.2022 konkreettisesti.
c) Alueella siirrytään keskisuurten kaupunkiseutujen edelläkävijänä vähähiiliseen joukkoliikennekalustoon jo ennen EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivin (tai CVD-direktiivin) velvoittamaa aikataulua.		Velvoite täytetty jo ennen direktiiviä. Kuopion ja Siilinjärven paikallisliikenteestä lähes 80 % vaihtunut vähähiiliseksi jo kesällä 2021.
d) Vuorotarjonnan lisääminen joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisäämiseksi. Vuorotarjontaa lisätään Savilahden rakentuvilla uusilla alueilla sekä säilytetään vähintään vuoden 2019 linjastouudistuksen mukainen palvelutaso muilla alueilla, etenkin työssäkäynti- ja opiskeluyhteyksien osalta.		Lisätty joukkoliikenteen vuorotarjontaa. Reittejä suunniteltu Savilahti huomioiden
e) Matkaketjujen kehittäminen mm. pyöräpysäköintijärjestelyin ja kaupunkipyörrien avulla. Valmistuvan Kuopion Matkakeskuksen ja Savilahden informaatiojärjestelmien kehittäminen yhdessä eri tahojen kanssa (mm. Matkahuolto, ELY-keskus, Finnrail).	 	Matkaketjut vireillä. KT suunnittelu / Rakentamisen ja kunnossapidon palvelut vastaa pyöräpysäköinnistä. Kuopion Matkakeskuksen ja Savilahden informaatiojärjestelmiä kehitetty. Jalankulun ja pyöräilyn edistämishjelma, jossa liityntäpysäköinti yhtenä teemana Matkakeskukseen pitäisi saada vielä toteutettua matkatavaroiden säilytysjärjestelmä liikenneoperaattoreiden toimesta.
f) Kuopio selvittää robottibussien hyödyntämistä Savilahdessa.		KÄLLI-hanke. Selvitys tekeillä. https://vilkku.kuopio.fi/kalli-kuopion-alykas-liikenneinfra-hanke-2020-2022
g) Joukkoliikenteen infran parannus (esteettömyys huomioiden)		Konsultti tekee puitesopimukseen perustuen suunnitelmat. Parannetaan vuosittain määrärahojen puitteissa

Joukkoliikenteen ja joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen

Toimenpide		Edistyminen
13. Kuopion tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen ja ELY-keskuksen liikenteiden lippu- ja maksujärjestelmiä sovitetaan yhteen.		On jo tehty Pohjois-Savon Elyn kanssa. Kuopion Waltti käy alueen Ely liikenteessä
14. Seudun kunnat ja ELY-keskus kehittävät työ- ja opiskelumatkojen kestävyyttä ja sujuvuutta. Toteutetaan työmatkaliikkumisen kokeiluja, parannetaan asiakasinformaatiota, panostetaan joukkoliikenteen markkinointiin, kehitetään pääpysäkkejä ja parannetaan liityntäyhteyksiä esim. kaukoliikenteeseen sekä kehitetään liikennevalojärjestelmää joukkoliikenteen sujuvoittamiseksi.		Sopimuskohta integroituu kohdan 1. Kaupunkiseutusuunnitelman toimeenpanoon. Hankkeessa kehitetään maaseudun innovatiivisia liikkumismalleja yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Hanke kestää v. 2022 kesään, jonka aikana on tarkoitus selvittää kuljetustarpeet sekä selvittää eritahojen kilpailutusaikataulut ja palvelukriteeristö. Arvioidaan lisätarpeet ja rahoitus. MUKKE-hanke. Elyllä kokeilu nopeasta vuorotarjonnasta välillä Kuopio-lisalmi. Pääpysäkkejä kehitetty ja reaaliaikaista asiankasinformaatiota kehitetty. Esim. bussit.kartalla, reittiopas. Liikennevaloetuedet ja adabtiivinen liikennevalojärjestelmä. Kaukoliikenteen liityntäterminaali Savilahdessa ja Matkakeskuksella kehitteillä.
15. Kuopion kaupunkiseutu osallistuu valtakunnallisella tasolla tehtävään alueellisen junaliikenteen tarkasteluun yhteistyössä valtion kanssa. Työssä tarkastellaan alueellisen junaliikenteen toteutuksen edellytyksiä eri kaupunkiseuduilla erityisesti yhdyskuntarakenteen, seisakkeiden ja rataverkon kapasiteetin näkökulmista. Seudun kunnat selvittävät toimenpiteessä 1 kuvatussa kaupunkiseutusuunnitelmassa, miten maankäytön suunnittelulla voidaan tukea lähiraideliikenteen kehittämisen edellytyksiä.		Sopimuskohta integroituu KSS toimeenpanoon. Kuopion apulaiskaupunginjohtaja (KYP) ja yleiskaavapäällikkö osallistuivat alueellisen junaliikenteen selvityksen tekoon. Niitä on käsitelty /tiedotettu Kuopion seudun MAL-asoiden yhteistyöryhmässä sekä seudun kuntajohtajakokouksessa.

Joukkoliikenteen ja joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen

Toimenpide	Edistyminen
16. Kunnat edistävät alueellisten kyytipalvelujen kehittymistä tehostamalla yhteiskunnan hankkimien kuljetusten yhteiskäyttöä. Tavoitteena on avata kuljetuksia entistä enemmän hyödyntämällä niin sanotut tyhjät paikat. Jatkossa on tavoitteena saada mukaan kaikki yhteiskunnan kustantamat kuljetukset erityisesti haja-asutusalueilla. Kyytipalvelu toimii alustana myös muun muassa työ- ja opiskelumatkojen liityntäliikenteen järjestämisessä.	 Kyytipalvelu-hanke. Käynnistettyä MUKKE -hanketta (Mutkattomia kuljetuspalveluita kaikkiin elämäntilanteisiin Kuopion seudulla) jatketaan maaseudun kuljetusten turvaamiseksi. Aiesopimus Kuopion seudun liikennejärjestelmän jatkuvasta kehittämisestä vuosina 2020-2025 ja Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelma 2030. VPL ja SHL mukaisia kuljetuksia pyritään avaamaan muulle yleisölle.
17. Kunnat luovat valmiuksia kestäville matkaketjuille, liikenteen ja logistiikan digitalisaatiolle sekä automaation käyttöönnotolle esimerkiksi innovatiivisten julkisten hankintojen kautta. Seudun kunnat edistävät kestävien ja kilpailukykyisten matka- ja kuljetusketjujen toteutumista yhteistyössä yksityisen sektorin toimijoiden kanssa, sekä kehittävät liikennepalveluiden yhteen toimivuutta ja tietorajapintoja asiakaslähtöisesti. Kunnat varmistavat, että kunnan katuverkon tiedot ovat kattavasti saatavilla tie- ja katuverkon tietojärjestelmissä.	 Toteutetaan Traficom ja kuntien rahoittamana ja suurten ja keskisuurten kaupunkien yhteistyönä Joukkoliikenteen matkustajalaskenta (Waltti Silmä) -hanke. Hankkeen aikana tullaan suunnittelemaan, pilotoimaan ja käyttöönottamaan automaattisen matkustajalaskennan palveluita ja toimintaprosesseja yhdessä viranomaisten kanssa. Tarkemmat pilotointikohteet ja -mallit tarkentuvat projektin edistyessä. Pysäkkietietoja ylläpidetään Digiroadissa. Rajapinnat reitti- ja aikatauludatalle sekä reaaliaikadatalle. Lippujen Kumppanuusmyynti Onnibus, VR ja Matkahuolto

Joukkoliikenteen ja joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen

Toimenpide

18. Valtio avustaa Kuopion tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen julkisen henkilöliikenteen palveluita 3,24 miljoonalla eurolla sopimuskaudella 2021-2023. Valtionavustuksen edellytyksenä on, että kaupunkiseutu toteuttaa tässä sopimuksessa esitettyjä joukkoliikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteitä. Valtio osoittaa ilmastoperusteista joukkoliikenteen avustusta Kuopion tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen haettavaksi miljoona euroa vuodessa eli yhteensä 3 miljoonaa euroa vuosina 2021-2023. Lisäksi seudut voivat hakea avustuksia valtakunnallisen haun yhteydessä. Valtionavustus kohdistetaan puhtaan käyttövoiman joukkoliikennekaluston ja -palvelujen kehittämiseen sekä ostoon siten, että Kuopion tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen uusissa sopimuksissa kaikki hankittava paikallisliikenne ajaa puhtailla ajoneuvoilla. Tuen saajan tulee raportoida avustuksella saavutettu päästövähennys Traficomin antaman ohjeistuksen mukaan.

Valtio avustaa keskisuurten kaupunkiseutujen lippu- ja maksujärjestelmien kehittämistä yhteensä 1,4 miljoonalla eurolla vuosina 2022-2023. Avustukset ovat hakuperusteisia.

Joukkoliikenteeseen kohdistettavan valtion rahoituksen edellytyksenä on, että kunnat käyttävät julkisen henkilöliikenteen palveluihin vastaavan summan. Traficom myöntää ELY-keskuksille joukkoliikenteen alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin ja kehittämiseen tarkoitettua määrärahaa erikseen.

Edistyminen

Kuopion kaupunki hakenut em. tukia.

a) Julkisen henkilöliikenteen palveluihin

- 2021	1.080.000 €	osoitettu
- 2022	1.080.000 €	toimivaltaiselle viranomaiselle
- 2023	1.080.000 €	

b) Ilmastoperusteinen joukkoliikenteen avustus. Lisäksi seudut voivat hakea avustuksia valtakunnallisen haun yhteydessä.

- 2021	1.000.000 €
- 2022	1.000.000 €
- 2023	1.000.000 €

c) Lippu- ja maksujärjestelmien kehittämiseen (raami on yhteensä 1,4 m€ vuosina 2022-2023.

= useamman kunnan yhteinen hanke, jossa vetäjänä on ollut Jyväskylän kaupunki.

Kestävä ja turvallinen autoliikenne

Toimenpide		Edistyminen
19. Kuopion seudun kunnat edistävät autokannan uudistumista kehittämällä sähkö- ja kaasuautojen latauspisteverkostoa ja edistämällä yhteiskäyttöautoilua mm. pysäköintipoliittisin keinoin.		Kaavoitus instrumenttina, alustava suunnitelma olemassa (Kuopio), mutta latausverkosto vaatii vielä valmistelua, kaupunki mahdollisuuksien luojana, yhteiskäyttöautoilussa oli oma hanke, pysäköintipoliitikassa ja kaavoissa jouston mahdollisuuksia. Siilinjärvi jäljessä latausverkoston luomisessa.
20. Seudun kunnat yhteistyössä valtion toimijoiden kanssa kehittävät liikenteen ja pysäköinnin älykkäitä ohjausjärjestelmiä. - Paikallinen ja valtakunnallinen liikenteen tilannekuvajärjestelmä, adaptiivinen ja muu tietopohjainen liikennevalo-ohjaus ja automaattinen liikenteenvalvonta - Kuopion moottoritien älykäs liikenteen ohjaus		KÄLLI- ja sitä edeltäneessä SMARA-hankkeessa selvitetty Kuopion liikenteen tilannekuvajärjestelmää sekä älykästä pysäköinnin ohjausjärjestelmää. Tietopohjainen (adaptiivinen) liikennevalo-ohjaushanke lähtenyt käyntiin myös toteutuksen osalta ja automaattinen liikennevalvonta on siirtymässä toteutusvaiheeseen. Kuopion moottoritien älykäs liikenteen ohjaus (Ely).
21. Kuopion kaupunki selvittää ja ottaa käyttöön mahdollisuudet liikenteen ruuhkahuippujen tasoittamiseen sekä auto- että joukkoliikenteen osalta esim. porrastamalla koulujen ja oppilaitosten alkamisajankohtia.		Kuopion kaupunki valmistelee ja selvittää. Tarkastelu yhteistyössä. Suunnittelu- ja ohjelmointi v. 2022 lopussa. Ruuhkahuiput tasoittuneet (monipaikkainen työ) - onko tarvetta selvitykselle?
22. Kunnat selvittävät ja edistävät hiilettömiä ja uusia teknologioita hyödyntäviä kaupunkilogistiikan mahdollisuuksia (kevytkuorma-autot, pakettiautot, pyörät, dronet) asutuskeskuksissa liikenteen ohjauksen, julkisten hankintojen, katutilajärjestelyn sekä maankäytön ja kaavoituksen avulla.		Valtio-osapuolen edellyttämä kirjaus, mennee loppupuolelle sopimuskautta. Arvioidaan selvitysmahdollisuuksia myöhemmin.

KUSTANNUSTEHOKKAAT LIIKENNEHANKKEET (KUHA)

Kestävä ja turvallinen autoliikenne

Toimenpide

23. Valtio osoittaa Kuopion seudun tärkeisiin liikennejärjestelmän toimivuutta, kestävyyttä ja turvallisuutta edistäviin kustannustehokkaisiin parantamishankkeisiin (suunnitteluun ja toteutukseen) vuosina 2022-23 yhteensä 3,3 miljoonaa euroa Liikenne 12 –suunnitelman mukaisesti. Toimenpiteet määritetään jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä sovittavalla tavalla kuntien, Väyläviraston ja ELY-keskuksen yhteistyönä. Valtion rahoituksen edellytyksenä on, että kunnat käyttävät toimenpiteisiin vastaavan summan.

Edistyminen

Hankkeiden osalta on edistytty lähinnä niissä, joiden edistämisestä on sovittu kuntien kanssa jo ennen MAL-sopimuksen tekemistä. Muiden osalta tarvitaan kuntien päätöksentekojen hyväksynnän kuntien osallistumisesta ja sitoutumisesta hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen kustannuksiin. Kaikissa MAL-sopimuksen kunnissa ei välttämättä ole sopivia edistettäviä hankkeita vielä kahdelle ensimmäiselle sopimusvuodelle.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kuopion seudun MAL-sopimus 2022-

Luonnostelua ja pohdintaa
kustannustehokkaiden MAL-infrahankkeiden
tunnistamiseksi ja toteuttamisen edistämiseksi

Tommi Huttunen POS ELY-keskus

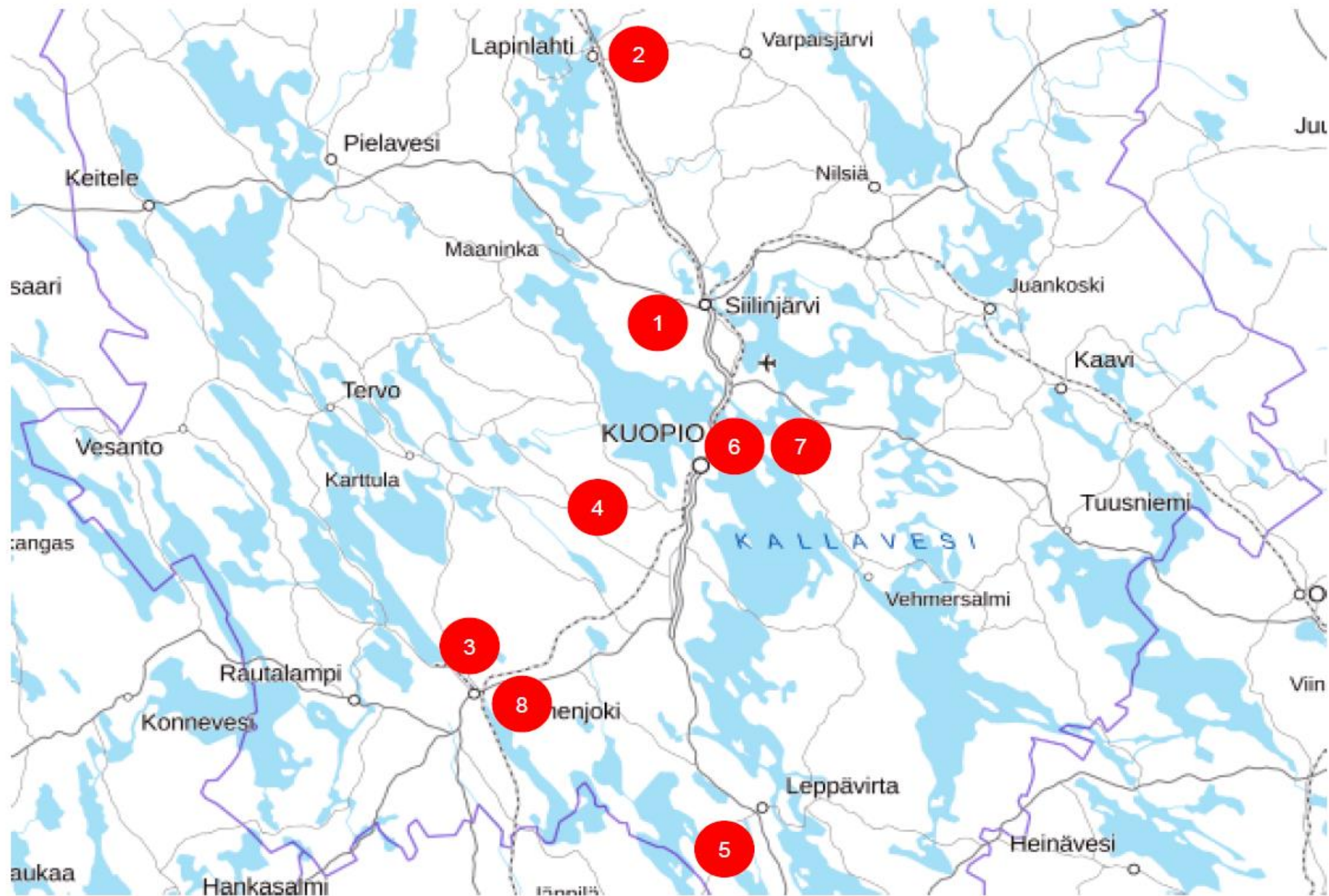
Mahdollisia yhteishankkeita MAL-sopimuksessa toteutettaviksi | 27.4.2022

MAL-hankeaihiot 4/2022

	Hankkeet Vihreiden suunnittelu etenemässä Sinisten toteuttaminen etenemässä Punaiset voisivat edetä, mutta tarvitaan päätöksiä	Kustannusarvio - alustava ja karkea	Muita huomioita
1.	Mt 16275 Kumpusentien jalankulun ja pyöräilyn väylä	1 500 000	Sovittu 50-50-jako suunnitteluun ja rakentamiseen, tiesuunnittelu käynnissä
2.	Mt 5821 Heinäahontie, jalankulun ja pyöräilyn väylä	700 000	Kunta ei ole vielä tehnyt päätöstä osallistumisesta
3.	Mt 16153 Vesikiventien rakentaminen kylätieksi välille Iisvedenraitti-Kinnulanniemi	500 000	Hankkeen toteutuksen jälkeen tulisi muuttaa hallinnollisesti kaduksi
4.	Mt 551 Karttulantien, välillä Haminalahti-Pihkainmäki, jalankulun ja pyöräilyn väylä (Pihkainmäkeen n. 10,5 km)	4 000 000	Aika kallis, onko kustannuksiin nähden riittävän tärkeä ja vaikuttava?
5.	Mt 533 Koskentie, kevyenliikenteen väylän rakentaminen (noin 6 km)	2 000 000	Aika kallis, onko kustannuksiin nähden riittävän tärkeä ja vaikuttava?
6.	Joukkoliikenneyhteyksien rakentaminen Vt 5:ltä Puijonkadulle ja matkakeskukseen - suunnitelman laadinta	150 000	Käynnistetty esiselvitys yhdessä nron 7 kanssa
7.	Vt 5 Kellolahden eritasoliittymän jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden ja liikenneturvallisuuden parantaminen - suunnitelman laadinta	150 000	Käynnistetty esiselvitys yhdessä nron 6 kanssa
8.	Kuopiontien ja Jalkalantien liikenneympyrä	350 000	Kaupunki on tehnyt katusuunnitelman
9.	??		
10.	Jne.		
	Yhteensä	9 350 000	

MAL-hanke-ehdotuksia

	Hanke-ehdotuksia 2022- Punaisella merkatuista voisi aloittaa 2022- 2023	Kustannusten mahdollinen kohdentuminen. Käyty läpi MAL-yhteistyöryhmässä 3.2.2022						
		Valtio 50 %	Kuopio	Siilijärvi	Leppävirta	Lapinlahti	Suonenjoki	Tuusniemi
1.	Mt 16275 Kumpusentien jalankulun ja pyöräilyn väylä	750 000		750 000				
2.	Mt 5821 Heinäahontie, jalankulun ja pyöräilyn väylä	350 000				350 000		
3.	Mt 16153 Vesikiventien rakentaminen kylätieksi välille Iisvedenraitti-Kinnulanniemi	250 000					250 000	
4.	Mt 551 Karttulantien, välillä Haminalahti-Pihkainmäki, jalankulun ja pyöräilyn väylä (Pihkainmäkeen n. 10,5 km)	2 000 000	2 000 000					
5.	Mt 533 Koskentie, kevyenliikenteen väylän rakentaminen (noin 6 km)	1 000 000			1 000 000			
6.	Joukkoliikenneyhteyksien rakentaminen Vt 5:ltä Puijonkadulle ja matkakeskukseen - suunnitelman laadinta	75 000	75 000					
7.	Vt 5 Kellolahden eritasoliittymän jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden ja liikenneturvallisuuden parantaminen - suunnitelman laadinta	75 000	75 000					
8.	Kuopiontien ja Jalkalantien liikenneympyrä	175 000					175 000	
9.	??							
10.	Jne.							
	Yhteensä	4 675 000	2 150 000	750 000	1 000 000	350 000	425 000	0

Valtion ja kuntien kustannustehokkaat infrahankkeet

Tilannekatsaus 27.4.2022

- Siilinjärvi, Kumpusentien jk+pp-väylä
 - o tiesuunnittelu on käynnistetty, valmistumistavoite vuonna 2023
 - o kunta on sitoutunut maksamaan suunnittelusta 50 %, rakentamisen kustannusten osalta ei vielä kunnan päätöstä
- Lapinlahti, Heinäahontien jk+pp-väylä
 - o tiesuunnittelua ei ole käynnistetty, koska kunta ei ole toistaiseksi tehnyt päätöstä osallistumisesta hankkeeseen
 - o jos tiesuunnittelu halutaan tänä vuonna käyntiin, tarvitaan em. päätös piakkoin
- Suonenjoki, Jalkalantien liikenneympyrä
 - o kaupunki on tehnyt katusuunnitelman
 - o ELYn puolesta voidaan toteuttaa MAL-hankkeena – toteutusajankohta voisi olla jo 2023
- Kuopio, Kellolahden ja Puijonkadun ramppien järjestelyjen esisuunnittelu
 - o sovittiin esiselvityksen tekemisestä alkuvuodesta 2022, hyödynnetään kaupungin puitesopimusta
 - o mahdolliset jatkohankkeet muodostetaan esiselvityksen tulosten pohjalta
- Tuusniemi
 - o ei ole toistaiseksi sovittu yhteisistä MAL-hankkeista
- Leppävirta
 - o ei ole toistaiseksi sovittu yhteisistä MAL-hankkeista

MAL-sopimukseen varatta Kuha-hankkeiden valtion rahoitusosus mahdollistaisi myös uusien hankkeiden edistämisen.

ONKO KUOPION SEUDUN MAL-SOPIMUSALUEELLE VARATTU MUTTA KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNYT KUHA-MÄÄRÄRAHA 3.3 m€ v. 2021 – 2023 SIIRRETTÄVISSÄ SEURAAVALLE SOPIMUSKAUDELLE ?

2. KESTÄVÄ JA ASUKKAIDEN HYVINVOINTIA TUKEVA ASUMINEN JA ELINYMPÄRISTÖ

Tavoitetila 2030+

- Seudun asuntotuotanto on monipuolista (talotyyppi, hallintasuhde, sijoittuminen) ja seudulla on riittävä ja kasvua tukeva kaava- ja tonttivaranto.
- Sosiaalisesti ja ekologisesti kestävät asumisratkaisut ovat lisääntyneet ja asumisen hiilijalanjälki on pienentynyt.
- Asumisen hintataso tukee hyvän elämän edellytyksiä ja asuntomarkkinoilta on saatavissa kohtuuhintaisia ja monipuolisia asumisen ratkaisuja.
- Asunnottomuutta ei esiinny ja asunnottomuuden ennaltaehkäisy toimii. Ikäihmisille on kehitetty monimuotoisia asumisen ratkaisuja, jotka mahdollistavat heidän asumisensa kotonaan mahdollisimman pitkään.
- Olemassa olevaa rakennuskantaa on kehitetty ja vanhaa peruskorjattu nykyasumista vastaaviin tarpeisiin.
- Yhdyskuntarakenne, asuminen ja palvelut tukevat toisiaan ja liikkuminen on turvallista ja kestävä.
- Tiivistyneen kaupunkirakenteen rinnalla asuminen sijoittuu maaseutukeskuksiin ja kyliin.
- Rantojen, vesistöjen sekä luonnonympäristön monet mahdollisuudet on huomioitu asumisen kehittämisessä.
- Työn teon monipaikkaisuus ja etätyön lisääntyminen ovat lisänneet maaseutualueen vetovoimaa.

Mittareita

Asuntotuotannon toteuma. Seudun kuntien tavoitteena vuosina 2021-23 on 4200 asunnon tuotanto.

Asuntotuotantotavoite lähes saavutettiin vuonna 2021.

Toteutunut kohtuuhintainen asuminen. Tavoitteena että kolmannes asuntotuotannosta toteutuu kohtuuhintaisena valtion tukemana asuntotuotantona tai vapaarahoitteisena vuokratuotantona

Asuntotuotantotavoite saavutettiin.

Hyväksytyt asemakaavat, yritystontit, kaavavarannon kehittyminen

Nykytilanne: edistynyt kohtalaisesti

Toimenpide

24. Seudun kuntien tavoitteena vuosina 2021-23 on 4200 asunnon tuotanto ja lähtökohtana on, että noin kolmannes asuntotuotannosta toteutuu kohtuuhintaisena valtion tukemana asuntotuotantona tai vapaarahoitteisena vuokratuotantona. Seudun kunnat turvaavat asuntotuotantotavoitetta vastaavan kaavavarannon riittävyyden siten, että kaavavaranto vastaa viiden vuoden asuntotuotannon tavoitetta.

25. Valtio ja seudun kunnat selvittävät yhteistyössä valtion tukeman asuntotuotannon osuuden kasvattamisen edellytykset ja tarkoituksenmukaisuuden. Selvityksen yhteydessä otetaan huomioon seudun asuntomarkkinatilanne, valtion tukeman asuntotuotannon vaikuttavuus sekä alueiden tasapainoinen kehitys.

26. Valtio osoittaa vuosina 2021-2023 puurunkoisten kerrostalojen 5000 euron asuntokohtaista käynnistysavustusta keskusta-alueille ja joukkoliikennevyöhykkeelle rakennettaville normaaleille, pitkäaikaisen korkotuen muille kuin erityisryhmille tarkoitetuille vuokra-asunnoille.

Edistyminen

Asuntotuotannon tiedonvaihtoa on käyty Kuopio-Siilinjärven kesken. Myös asumista on käsitelty kaupunkiseutusuunnitelman valmistelussa kaikkien MAL-sopimuskuntien kesken.

Seudullinen asuntotuotantotavoite (1400 asuntoa) lähes saavutettiin vuonna 2021 ja kohtuuhintaisia asuntoja on valmistunut Kuopion kaupunkialueelle tavoitellusti (580 asuntoa / 42%).

Seudullinen yleiskaavavaranto on melko hyvä, mutta heti käyttöön otettavia alueita (tonttivaranto) on varsin niukasti ja tämä on jatkuva haaste.

Kohtuuhintaisen tuotannon osuus on ollut korkea viime vuosina ja se sijoittuu Kuopio-Siilinjärvi kaupunkialueelle.

Savilahden kaavasta ja sen ARA-tuotannosta on neuvoteltu ARA:n kanssa useaan otteeseen. Kuopion haasteena on tulevien ARA-kohteiden kalleus keskustan läheisten alueiden sijainnin vuoksi. Myös Siilinjärven kohteiden toteutumista pidetään erittäin tärkeänä, kuten myös neuvotteluhankkeiden toteutumista / toteuttamisen mahdollisuutta muilla kuin kaupungin tonteilla.

Tällä hetkellä ja aivan lähivuosille ei ole suunnitteilla hankkeita, koska ARA-vuokrapuukerrostaloille soveltuvia tontteja ei vielä ole kunnallistekniikan piirissä. Savilahden vanhan varikon alueen kaavaan on viety tavoitteellisesti puurakentamista, mutta nähtäväksi jää, kuinka ARA-vuokratalohankkeet toteutuvat sinne puusta nykyisellä kustannustasolla. Näitä hankkeita voi käynnistyä aikaisintaan vuonna 2024. Kivilammen alueen kaavaan viedään myös tavoitteita puurakentamisen osalta (rakentaminen käynnistyy v. 2025)
Lehtorinteen alueelle on mahdollista rakentaa yksi ARA-puukohde, jolle voisi anoa tätä käynnistysavustusta.

Asuminen

Toimenpide

27. Valtio osoittaa seudun kunnille kunnallistekniikka-avustusta keskustoihin tai muuten kestävän liikkumisen kannalta hyvin **saavutettaville** kohdealueille. Kunnallistekniikka-avustusten kohdentamisen painopiste on keskusta-alueiden ja joukkoliikenteeseen tukeutuvien alueiden täydennysrakentamiskohteissa.

Edistyminen

Kuopio, Tuusniemi ja Suonenjoki hakivat v. 2021 ARAn kunnallisteknistä avustusta. Myönteisen rahoituspäätöksen saivat Kuopion Lohkareen alue 1.3 m€ ja Vanha Asema-Itkonniemi 1.2 m€. Molemmat rahoitukset on osoitettu vuodelle 2023. Varsinaiset hakemukset tehdään syksyn 2022 aikana.

Siilinjärvellä on myös infra-avustustarpeita ja toiveena on, että uusia hakemuksia voisi tehdä vielä kuluvan toimintakauden aikana.

Tuusniemen kunta on antanut kriittisen lausuntonsa Väylävirastolle ko. suunnitelmaan ja nostanut esille valtatie 9:n oikaisu- ja kehittämistarpeet Tuusniemen kunnan kohdalta sekä ilmaissut huolensa alueen vähäliikenteisen verkon kunnosta mm. huoltovarmuusnäkökulmasta.

28. Asunnottomuuden vähentämiseksi sekä ennaltaehkäisemiseksi Kuopio toteuttaa Koti Kaikille 2030 -ohjelmaa verkostomaisen yhteistyön avulla. Kuopiossa toteutettu asumisneuvonta vakiinnutetaan ja selvitetään sen laajentaminen seudulliseksi palveluksi.

ARAn asumisneuvonnan rahoitus muuttui vuonna 2022.

Kuopio haki ja sai uuden avustuksen mukaisen avustuspäätöksen asumisneuvonnan kehittämisen ja laajentamisen toteuttamiseksi Kuopiossa. Siilinjärvi ei tullut vuoden 2022 hankkeeseen mukaan.

Koti kaikille 2030 -ohjelman mukainen työ on jatkunut verkostomaisena yhteistyönä vuosina 2021-2022.

Elinympäristö

Toimenpide		Edistyminen
29. Kunnat sitoutuvat kaupunki- ja seuturakenteen kehittämisessä ja asuntotuotannossa yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen sekä viihtyisään ja asukkaita aktivoivaan elinympäristöön.		
a) Yhdyskuntarakennetta tiivistetään toteuttamalla suurin osa seudun asuntotuotannosta (80%) yhdyskuntarakenteen sisään, keskuksiin, niiden lähialueille ja joukkoliikennevyöhykkeelle, joista on hyvät julkiset liikenneyhteydet ja palveluja.		Kuopion kaupunkiseudulla uusi asuinrakentaminen on sijoittunut lähes yksinomaan yhdyskuntarakenteen sisään. Kuopion Hiltulanlahti sekä Siilinjärven ja muiden seudun kuntien pientaloalueet ovat pääosin laajentumisalueita, mutta näillä asuinrakentamista on varsin vähän ja valtaosa (yli 80%) tuotannosta sijoittuu Kuopion kaupunkialueelle ja Siilinjärven keskustaajamaan yhdyskuntarakennetta täydentäen.
b) Paikallista kulttuuriympäristöä vaalitaan. Uusi rakentaminen ja yhdyskuntarakenne toteutetaan alueellista identiteettiä tukevalla tavalla.		Rakennetun kulttuuriympäristön asiantuntija jatkaa työtään, avustaa kaavojen laadinnassa, kulttuuriympäristötyöryhmä kokoontuu (myös Elyn ja museon edustus), laajennettu kaupunkikuvatyöryhmä
c) Elinympäristön viihtyisyyden kannalta olennaista viherverkostoa kehitetään. Kuopiossa viedään eteenpäin kansallisen kaupunkipuiston kehittämistoimenpiteitä		Kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelma parhaillaan viimeistelyssä YM:n erillisrahoituksen tuella, samoin teemareitit keskusta (sisällöntuotto) ja opasteet, visuaalinen ohjeisto (sis. tunnus), juhluvuoden 2022 yhteistyö kansalaisopiston kanssa), Kuopion keskustan osayleiskaava:ekosysteemipalvelut-selvitys
d) Palveluverkoston suunnitteluun kehitetään digitaalisia ratkaisuja (esimerkiksi dynaaminen palveluverkkosuunnittelu).		Käynnissä on Kuopion, Turun ja Helsingin kaupunkien DigiPave II –yhteistyöhanke (4/2020 – 6/2022), joka tähtää ihmislähtöisen ja dynaamisen palveluverkkosuunnittelun kehittämiseen luomalla yhteiset toiminta- ja tietomallit. Kuopion osalta hanke on edistynyt hyvin, mutta itse verkstoratkaisuihin työssä ei ole vielä edetty.

Elinympäristö

Toimenpide

30. Kunnat kehittävät aktiivisia maaseutukeskuksia ja kylien asumismahdollisuuksia. Kaavoituksen avulla pyritään säilyttämään aktiiviset maaseutu- ja kyläkeskukset palveluineen. Toteutetaan vähähiilistä rakentamista ja kestävää liikkumista edistäviä kyläkaavoja ja uudenlaisia maaseudun kestäväen asumisen ratkaisuja (esim. Onnela Suonenjoella). Selvitetään mahdollisuudet toteuttaa yhteiskäyttöisiä ”etätyötoimistoja” kuntakeskuksissa.

31. Kunnat lisäävät puurakentamista ja edistävät resurssiviisaita ja vähähiilisiä ratkaisuja asumisessa (mm. energia, kierrätys, yhteiskäyttöratkaisut).

- Lisätään puurakentamista julkisessa rakentamisessa (esim. päiväkodit, koulut)
- Kaavoitetaan puurakentamiseen osoitettavia alueita
- Resurssiviisaiden ja vähähiilisten ratkaisujen huomiointi tontinluovutuksessa

Edistyminen

Kuntien maaseutukeskusten ja kylien asumismahdollisuuksien tarkastelua on toteutettu kaupunkiseutusuunnitelmassa koko seudun osalta. Kunnat hoitavat itsenäisesti kylien suunnittelun.

Kuopiossa on valmistunut maaseutuohjelma 2022-2030. Maaseudun keskustaajamien tontti- ja kaavoitustarpeita on tarkasteltu erillisen tonttiselvityksen avulla. Uusia kaavoitustarkasteluja on aloitettu.

Lisätään puurakentamista julkisessa rakentamisessa (esim. päiväkodit, koulut). Vähähiilisyystavoitteita edistetään erilaisin ratkaisuin ja tavoitteena on, että Kuopio on hiilineutraali vuonna 2030. Kaavoitetaan puurakentamiseen osoitettavia alueita ja kaavoja (Savilahti ja Kivilammen alue). Kuopion tontinluovutuksessa etusijalla ovat puurakenteiset hankkeet. Resurssiviisaiden ja vähähiilisten ratkaisujen huomiointi tontinluovutuksessa (tonttipalvelu).

Elinympäristö

Toimenpide

32. Kunnat kiinnittävät huomiota asuinalueiden tasapainoiseen kehitykseen segregaaation ehkäisemiseksi osana strategista suunnitteluaan. Kunnat kehittävät vanhoja lähiöitä ja vanhaa asuntokantaa sekä osallistavat asukkaita suunnitteluun.

- Toteutetaan poikkihallinnollista lähiöohjelmaa Puijonlaakson ja Neulamäen alueilla. Selvitetään seuraavat kehitettävät lähiökohteet Kuopion ja Siilinjärven alueella.
- Uudistetaan ja perusparannetaan olemassa olevaa asuntokantaa ja asuinympäristöjä (mm. puistot ja virkistysalueet). Kuopio tekee täydennysrakentamisselvityksen.
- Ennaltaehkäistään alueellista eriytymistä toteuttamalla asuntojen hallintasuhteiltaan ja asukasrakenteeltaan monipuolisia asuntoalueita sekä täydennysrakentamalla vanhoja lähiöitä.

Edistyminen

Asuntoalueiden monipuolisuus ja tasapainoinen kehitys ovat Kuopion kaupunkialueen tärkeimpiä tavoitteita. Käynnissä oleva Kuopion lähiöhanke toteuttaa osaltaan tätä tavoitetta Kuopion kahdella alueella (Neulamäki ja Puijonlaakso).

Kuopion kaupunkialueella ja Siilinjärvellä asuntoalueiden monipuolisuus on toteutunut hyvin ja tähän kiinnitetään erityistä huomiota. ARA-hankkeita on toteutettu tasaisesti eri puolilla Kuopiota ja Siilinjärveä.

Asuntoalueiden lisäksi kaupunkialueen puistoihin ja virkistysalueisiin (Kansallinen kaupunkipuisto) kiinnitetään erityistä huomiota ja kehittämistoimenpiteitä on tehty runsaasti.

Täydennysrakentamisselvitystyö on käynnistynyt Kuopion vanhojen lähiöiden osalta.

3. ELINVOIMAINEN KUOPION KAUPUNKISEUTU

Tavoitetila 2030+

- Kuopion seutu on itäisen Suomen kasvava ja elinvoimainen keskus, josta on toimivat yhteydet muihin keskuksiin, pääkaupunkiin sekä kansainvälisesti.
- Seudun maankäyttö on resurssiviisasta ja pitkäjänteistä. Se edistää alueen yhteistyötä ja kasvua.
- Iisalmi-Kuopio-Varkaus-Suonenjoki kehityskäytävä toimii yhtenäisenä työssäkäyntialueena.
- Seudulla Kuopio ja Siilinjärvi muodostavat tiiviin työpaikka- ja palvelukeskittymän, jonka sisäinen toimivuus on entisestään parantunut. Suonenjoki, Tuusniemi, Leppävirta ja Lapinlahti ovat kiinteämmin kytkeytyneet ydinalueeseen elinkeinoalueineen ja vaihtoehtoisine asumismahdollisuuksineen.
- Elinkeinoalueet, logistiikka ja liikennejärjestelmä tukevat yritystoiminnan kasvua ja kehittymistä sekä uusia investointeja. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään. Digitalisaatio mahdollistaa paikasta riippumattoman työn tekemisen sekä palvelujen saavutettavuuden tasavertaisesti seudulla.
- Elinkeinoelämän kuljetuksista yhä suurempi osa tapahtuu vähähiilisesti - rautateitse ja vesiteitse.

Mittareita

Väylän investointiohjelman 2023 -2030 toteutuminen.

Matkailun kehittymistä kuvaavat mittarit (yöpymiset, investoinnit jne.)

Hyväksytyt asemakaavat, yritystontit, kaavavarannon kehittyminen

Nykytilanne: edistynyt kohtalaisesti

Liikennejärjestelmä ja kaupunkiseudun saavutettavuus

Toimenpide		Edistyminen
33. Valtio on sitoutunut Kuopion tavaraj- ja henkilöratapihan parantamisen 1. vaiheeseen 30 miljoonan euron rahoituksella. Kuopion ratapiha on tunnistettu liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa yhdeksi keskeisimmistä ja kriittisimmistä rataverkon parantamiskohteista. Valtio arvioi vaiheen 2. toteutuksen osana Liikenne12-suunnitelman mukaista investointiohjelmää.		1. Vaihe menossa. 2. vaihe tutkittava = > valitettavasti ei ole Väylän investointiohjelmassa ! Virallinen sopimus kohdista 33. ja 34.
34. Valtio edistää valtakunnallisia liikennejärjestelmän toimenpiteitä Liikenne12-suunnitelman suunnittelu- ja investointiohjelman mukaisesti. Valmistelussa huomioidaan myös maakäytön kehittämisen tarpeet. Liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa on Kuopion seudun kannalta tunnistettu seuraavat pääväyliä koskevat palvelutasopuutteet: Kuopion ratapiha, Vt 5 Leppävirta-Kuopio.		Vaatii jatkuvaa edunvalvontaa. Väylän investointiohjelman kriteerit arvioitava uudelleen ja saatava kirjattua uusia investointeja. Kunnat ja PS-liitto antaneet kriittiset lausuntonsa. Kuopion ratapiha, Vt 5 Leppävirta-Kuopio ja Vt 9 Riistaveden kohta eivät ole liikenne 12 investointilistalla !
35. Kuopion seutu ja valtio tiivistävät tiedonvaihtoa seudun valtakunnallisesti merkittävien yrityshankkeiden etenemisestä, jotta niiden vaikutuksiin liikennejärjestelmään voidaan hyvissä ajoin varautua.		Edunvalvonta-asia. Vaikuttavuus elinkeinoelämän kanssa. Investointiohjelma päivittyy.

Liikennejärjestelmä ja kaupunkiseudun saavutettavuus

Toimenpide		Edistyminen
36. Kaupunkiseutu kehittää ratkaisumalleja pitkämatkaisen ja työssäkäyntiliikenteen yhteensovittamiseen. Tarkoitus on hakea keinoja vähentää samanaikaista liikennettä pääväylillä vaikuttamalla mm. ihmisten tottumuksiin ja käyttäytymiseen.		Sansia Oy on käynnistänyt Kuopion seudun kyytipalveluhankkeen, josta on sovittu jo alkuvuodesta 2020 Kuopion seudun liikenteen aiesopimuksessa. Etätömahdollisuuksien ja tietoliikenneyhteyksien kehittäminen. Moniammatillinen yhteistyö. Kimppakyyti hanke
37. Kuopion kaupunki edistää Itä-Suomen logistiikkakeskuksen (juna-autokuljetusten terminaali) toteuttamista Kuopion eteläpuoliselle Matkuksen alueelle. Toimintojen keskittäminen on mahdollistettu maankäytön suunnitelmissa ja alueen asemakaavoitus on käynnissä. Valtio arvioi alueen suunnittelutarpeet osana Liikenne12-suunnitelman mukaista suunnitteluohjelmaa.		Ei tunnistettu Liikenne12- investointiohjelmassa. Matkus on osoittautunut osin ongelmalliseksi sijaintipaikaksi alueelta löydettyjen luontoarvojen takia. Tarkasteltu vaihtoehtoista sijaintia (Hepomäki), mistä radan osalta löydettävissä pari vaihtoehtoista ratkaisua (kustannukset n. 15M€). (Kaavatyön pitkittyessä osa toimijoista (mm. Kesko) on valmistelemassa suunnittelutarveratkaisu-hakemusta vanhan vt5 alkuun T-alueille).

Liikennejärjestelmä ja kaupunkiseudun saavutettavuus

Toimenpide

38. Kuopio ja Siilinjärvi kehittävät matkailun liikenneyhteyksiä lentoasemalta keskeisiin kohteisiin pilottihankkeen kautta sekä lentoasemayhteyksiä myös muun elinkeinoelämän tarpeisiin.

Edistyminen

Matkailu on yksi potentiaalisimmista keinoista lisätä lentokentän kävijämääriä. Asian tiimoilta järjestetään 2022 keväällä mm. Tahkolla ja Kuopiossa matkailuun liittyviä palaveria, jossa tarkemmin avataan tulevia investointeja matkailun osalta. Tavoitteena on tehdä lentokentälle 2023 mittava kiitoratainvestointi. Investointien perusteluihin tarvitaan tarkastelua liikennemäärien kehittymisestä. On selvitetty matkailuyhteyksiä. Tahkon matkaketjujen kehittäminen. Tahkon matkailualueen saavutettavuusselvitys. Etsitään rahoitusta kokeiluille https://www.kuopio.fi/documents/7369547/8289222/Tahko_saavutettavuus_Loppuraportti.pdf/76c4418d-f123-4c03-8260-3ecb44412d6c. Tahkon länsirinteiden tieverkoston kehittämiseen liittyvä EU-hanke käynnistyi loppuvuodesta 2021. Tahkolle on tulossa palveluihin vaikuttavaa ja vetovoimaa kasvattavaa matkailuhanke. Tahkon huipulle Panoramantien päähän on suunnitteilla minikylpylä Raaha. Tahkomäentien siirtämiselle varaudutaan puolestaan uusien rinteiden rakentamiseen alueelle. Hankkeet aiheuttavat muutostarvetta alueen tieverkossa (EU-hankerahoitus). Urakka valmistuu syyskuussa 2022. Samalla parannetaan alueen pysäköintimahdollisuuksia. Tavoitteena on kohentaa myös Tahkomäentiellä havaittuja liikenneturvallisuuspuutteita. Näin mahdollistetaan Välimäen ottaminen laskettelukäyttöön. Tahkon länsirinteiden EU-hankkeen urakkaan kuuluvan hankintapäätöksen teki kaupunkirakennelautakunta 3.11.2021. Hanke saa merkittävän määrän EAKR-tukea.

Liikennejärjestelmä ja kaupunkiseudun saavutettavuus

Toimenpide

39. Kuopion seudun kunnat selvittävät alueensa vesikuljetusliikenteen ja vesimatkailun kehittämispotentiaalin ja kehittämistarpeet.

Edistyminen

Kytkeä kaupunkiseutusuunnitelman valmisteluun/seurantaan. Vesimatkailun ja vesiliikenteen osalta on jo valmistelussa useampi hankekokonaisuus, jotka vievät sopimuskohtaa harppauksin eteenpäin esim. matkustajasataman Järvimatkailukeskus ja Bellanrannan palvelut – Saana, veneilijöiden polttoainepalvelut yms. Ydinkaupungin investoinnit pohjautuvat pitkälti juuri järvimatkailun kehittämiseen. Ensi kesänä Kuopiossa käynnistyy myös uudenkonseptin vuokravenetoiminta.

4. Muut sopimuksen toteuttamisen kannalta tärkeät valtion toimenpiteet

- Uudistetun maankäyttö- ja rakennuslain (= uusi rakentamislaki) on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024. Valmistelussa otetaan huomioon kaupunkiseutujen ja kuntien erityiset suunnittelutarpeet osana sidosryhmäyhteistyötä.
- Valtio laatii asuntopolitiikan pitkäjänteisen kehittämisohjelman ja huomioi siinä kaupunkiseutujen asuntomarkkinat.
- Valtio toimeenpanee Kestävä kaupunki -ohjelmaa. Seudun kunnat valmistelevat, hyödyntävät ja toteuttavat ohjelman toimenpiteitä ja rahoitushakuja.
- Valtio edistää kohtuuhintaista asuntorakentamista ottamalla käyttöön käyttötarkoituksen muutosavustuksen, jolla olemassa olevaa rakennuskantaa voidaan muuttaa ARA-asunnoiksi.
- Valtio tukee asuntojen esteettömyyttä hissi- ja esteettömyysavustuksilla sekä tukee sähköisen latausinfraan toteuttamista.
- Valtioneuvosto on hyväksynyt valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) vuosille 2021-2032 ja antanut sen selontekona eduskunnalle 15.4.2021. Suunnitelman mukainen suunnittelu- ja investointiohjelma valmistellaan vuoden 2021 aikana.
- Fossiilittoman liikenteen tiekartta valmistellaan valtioneuvoston hyväksyttäväksi keväällä 2021.
- Valtio valmistelee kestävän liikenteen vero- ja maksu-uudistuksen hallitusohjelman mukaisesti.
- Ekosysteemisopimuksen toimenpiteitä hyödynnetään kaupunkiseudun innovaatioympäristön vahvistamisessa siten, että ekosysteemisopimuksen toimenpiteet täydentävät ja tukevat osaltaan MAL-sopimuksen elinvoimatavoitteita.

Muut sopimuksen toteuttamisen kannalta tärkeät valtion toimenpiteet

- Valtioneuvosto on hyväksynyt valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) vuosille 2021-2032 ja antanut sen selontekona eduskunnalle 15.4.2021. Suunnitelman mukainen suunnittelu- ja investointiohjelma valmistellaan vuoden 2021 aikana.

Kuopion seudun kunnat ovat tunnistaneet seuraavat valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistarpeet:

Rataverkon kehittäminen:

- a. Kuopion ratapihan I ja II vaiheen toteutus
- b. Savonradan korjausten toteuttaminen
- c. Matkuksen logistiikka-alueen suunnittelu
- d. Raakapuuterminaalien siirtäminen Lapinlahdelta

Tieverkon kehittäminen:

- e. Vt5 Leppävirta-Kuopio toteutus
- f. Vt5 Siilinjärvi-Iisalmi –yhteysvälin suunnittelun edistäminen ja toteutus osissa
- g. Vt9 lentokentäntien liittymän toteutus
- h. Vt9 Riistaveden kohdan toteutus
- i. Vt9 Jyväskylä-Kuopio-Joensuu yhteysväliselvityksessä tunnistettujen hankkeiden suunnittelu ja toteutus
 - Vt9 Vuorela – Riistavesi - Tuusniemi - Ohtaansalmi
 - Vt9 Vehmasmäki-Keski-Suomen raja

LIITTEET

Kuopion kaupunkiseudun väkiluku 31.12.2021

Kuopion kaupunkiseudun
kunnat yhteensä

170 700 asukasta

Kuopion kaupunkiseudun
kunnat yhteensä

69 200

työpaikkaa 2019

	Kuopio	121 543
	Lapinlahti	9 247
	Leppävirta	9 280
	Siilinjärvi	21 293
	Suonenjoki	6 891
	Tuusniemi	2 420

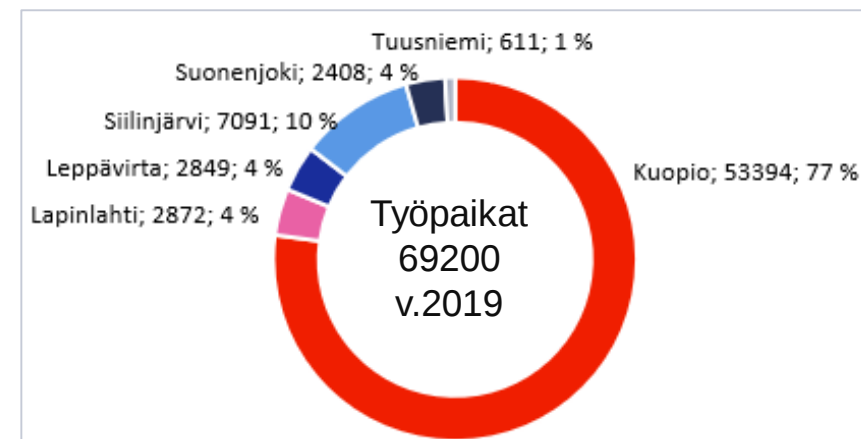
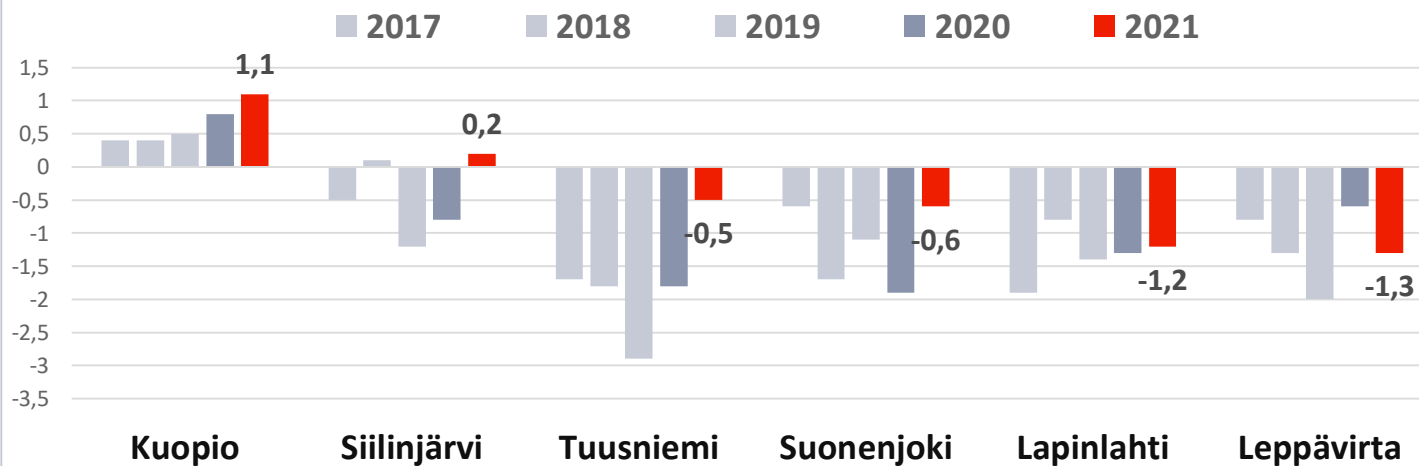
Pohjois-Savon kunnat

Väestö ja työpaikat

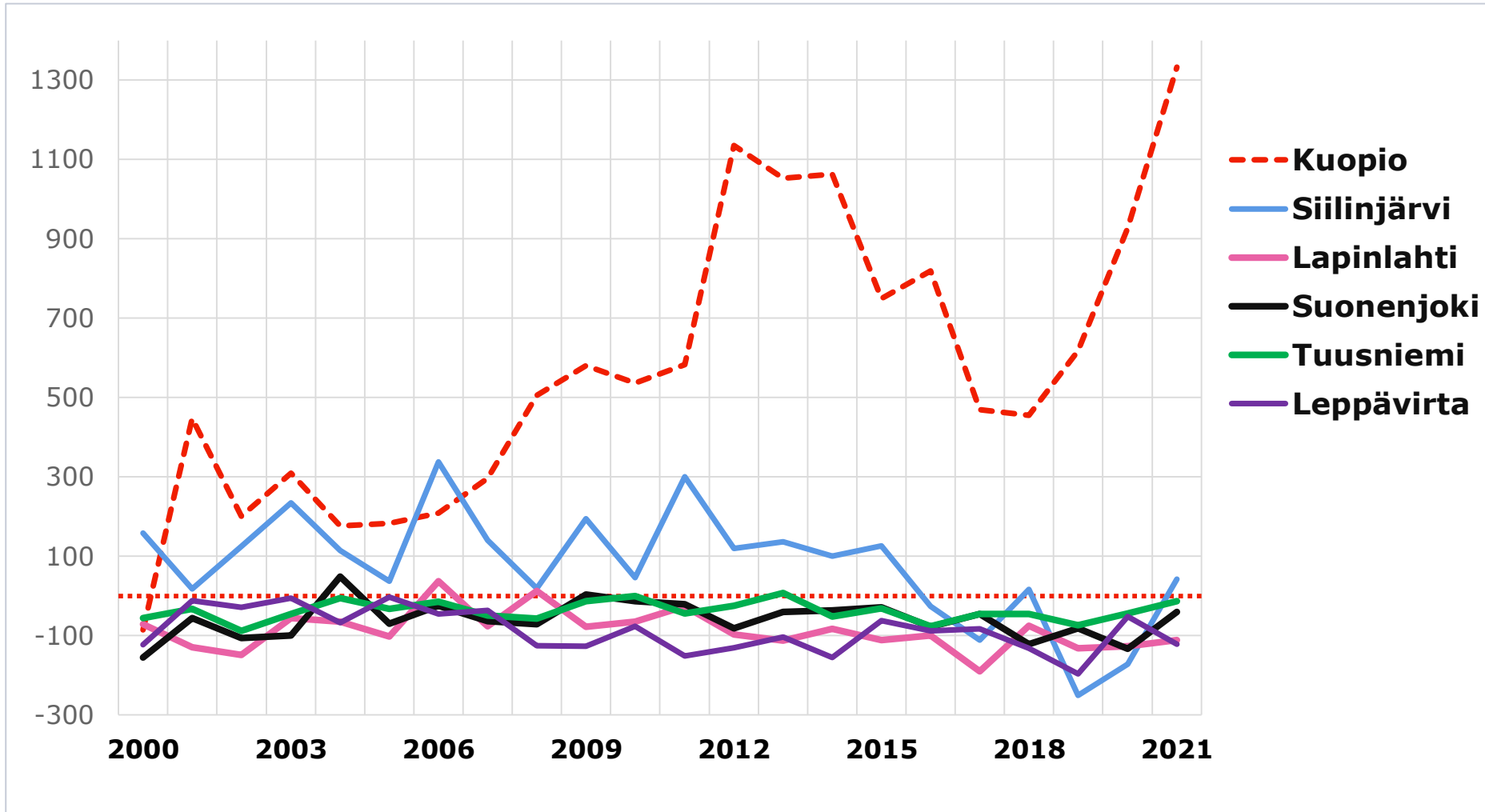
	Väkiluku 2021	Muutos 2021	Muutos %	Muutos 2017-2021	Muutos %
Kuopio	121543	1333	1,1	3803	3,2
Lapinlahti	9247	-111	-1,2	-635	-6,6
Leppävirta	9280	-122	-1,3	-585	-6,0
Siilinjärvi	21293	42	0,2	-475	-2,2
Suonenjoki	6891	-40	-0,6	-421	-5,8
Tuusniemi	2420	-13	-0,5	-223	-8,6
	170674	1089	0,6	1464	0,9

	Työpaikkojen määrä 2019	Muutos 2019	Muutos %
Kuopio	53394	462	0,9 %
Lapinlahti	2872	-103	-3,6 %
Leppävirta	2849	-44	-1,5 %
Siilinjärvi	7091	-212	-3,0 %
Suonenjoki	2408	-57	-2,4 %
Tuusniemi	611	-21	-3,4 %
	69225	25	

Suhteelliset, %, väestömuutokset 2017 - 2021

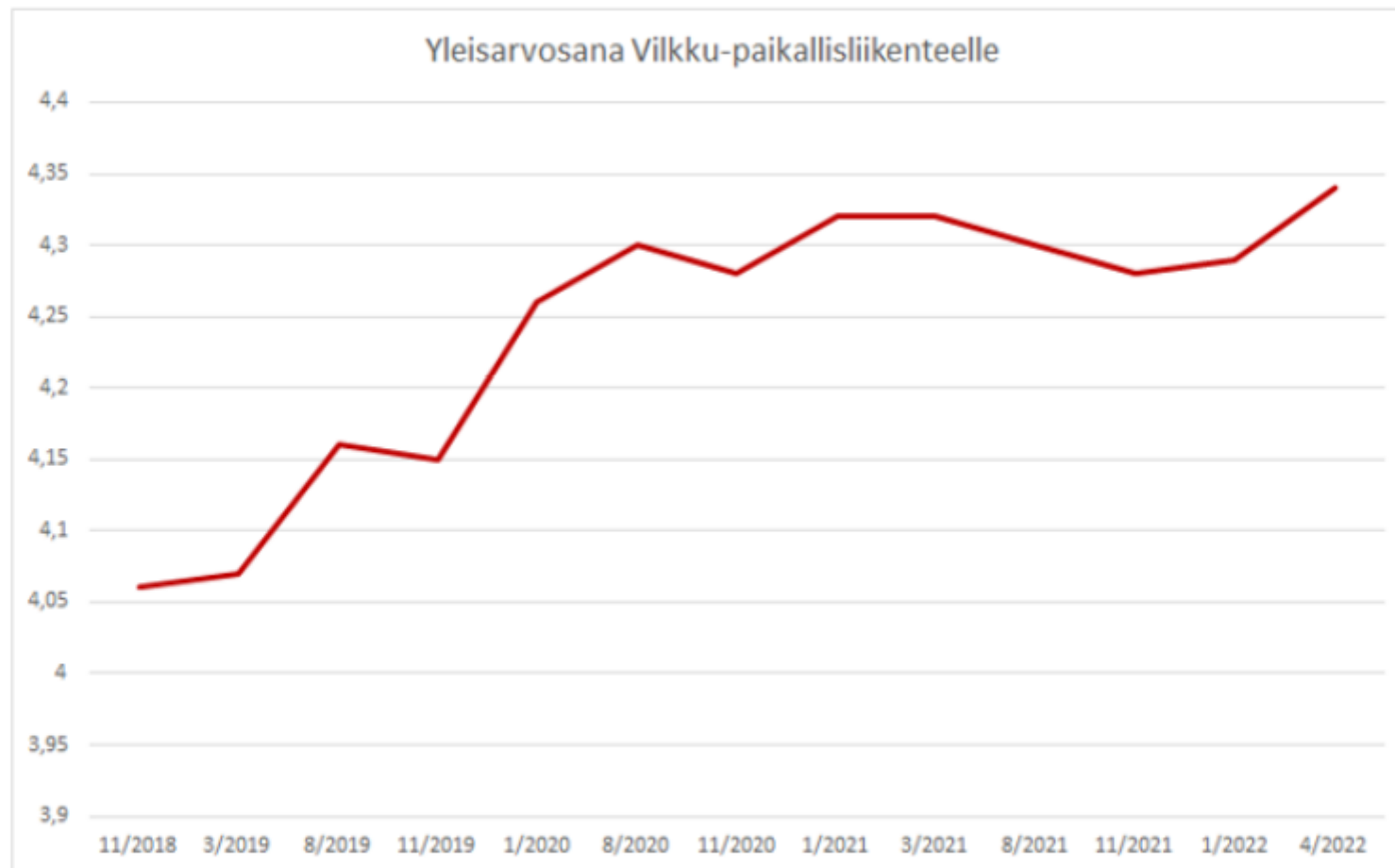

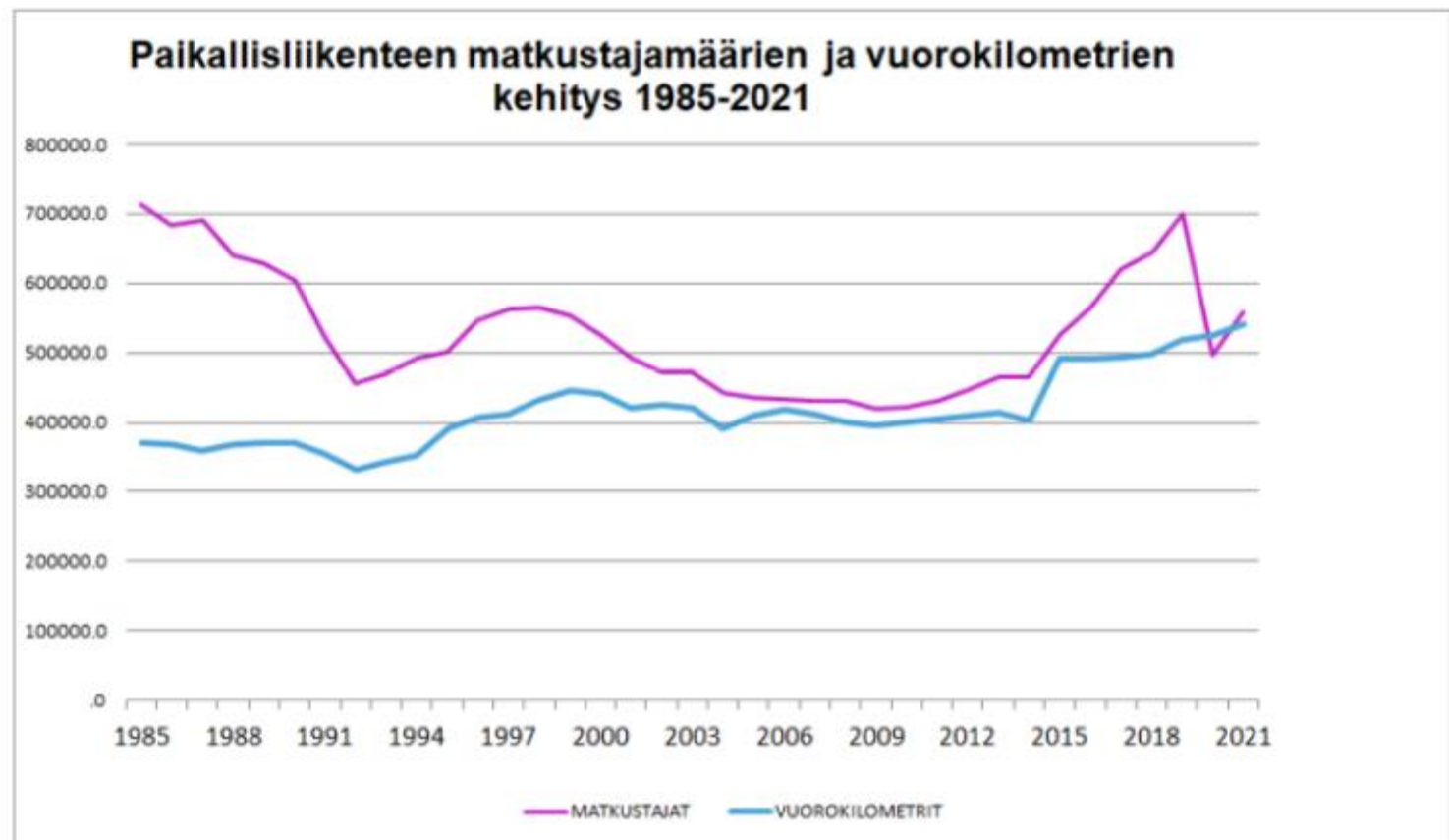
Väestönmuutos 2000 - 2021

Väkiluvun muutos, % vuonna 2021

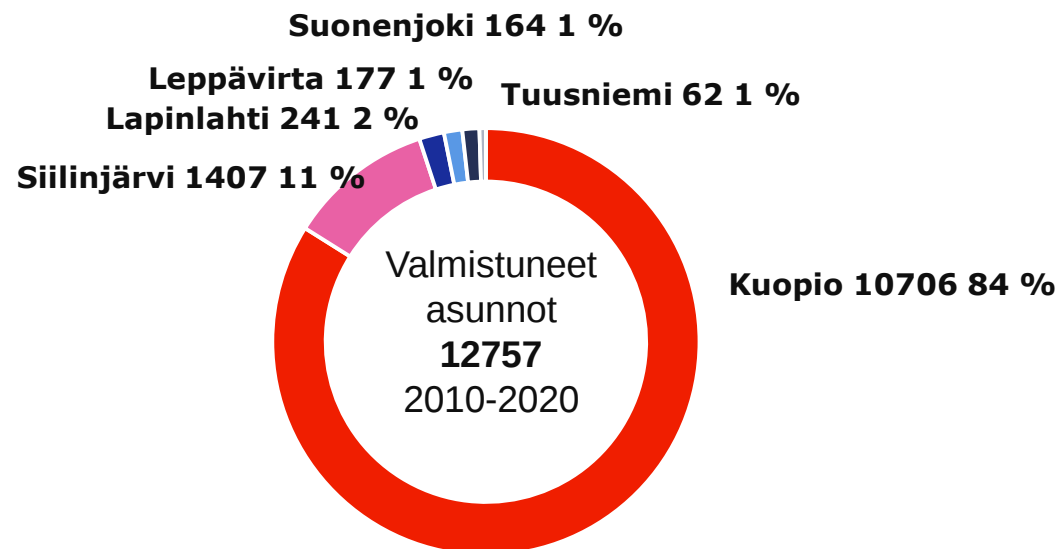
Kuopio	1,1 %
Siilinjärvi	0,2 %
Tuusniemi	-0,5 %
Suonenjoki	-0,6 %
Lapinlahti	-1,2 %
Leppävirta	-1,3%

Valmistuneet asunnot

2010 -2020 valmistuneet asunnot

Valmistuneet asunnot vuonna 2020

	Kerrostalot	Rivitalot	Omakoti- ja paritalot	Muut rakennukset	Yhteensä
Kuopio	869	167	135	0	1171
Lapinlahti	0	0	7	0	7
Leppävirta	0	0	6	0	6
Siilinjärvi	32	12	38	0	82
Suonenjoki	0	0	2	0	2
Tuusniemi	0	0	0	0	0
	901	179	188	0	1268

Valmistuneet asunnot vuonna 2010-2020

	Kerrostalot	Rivitalot	Omakoti- ja paritalot	Muut rakennukset	Yhteensä
Kuopio	7104	1481	2111	10	10706
Lapinlahti	4	60	174	3	241
Leppävirta	0	11	165	1	177
Siilinjärvi	499	211	697	0	1407
Suonenjoki	40	37	86	1	164
Tuusniemi	0	7	54	1	62
	7647	1807	3287	16	12757

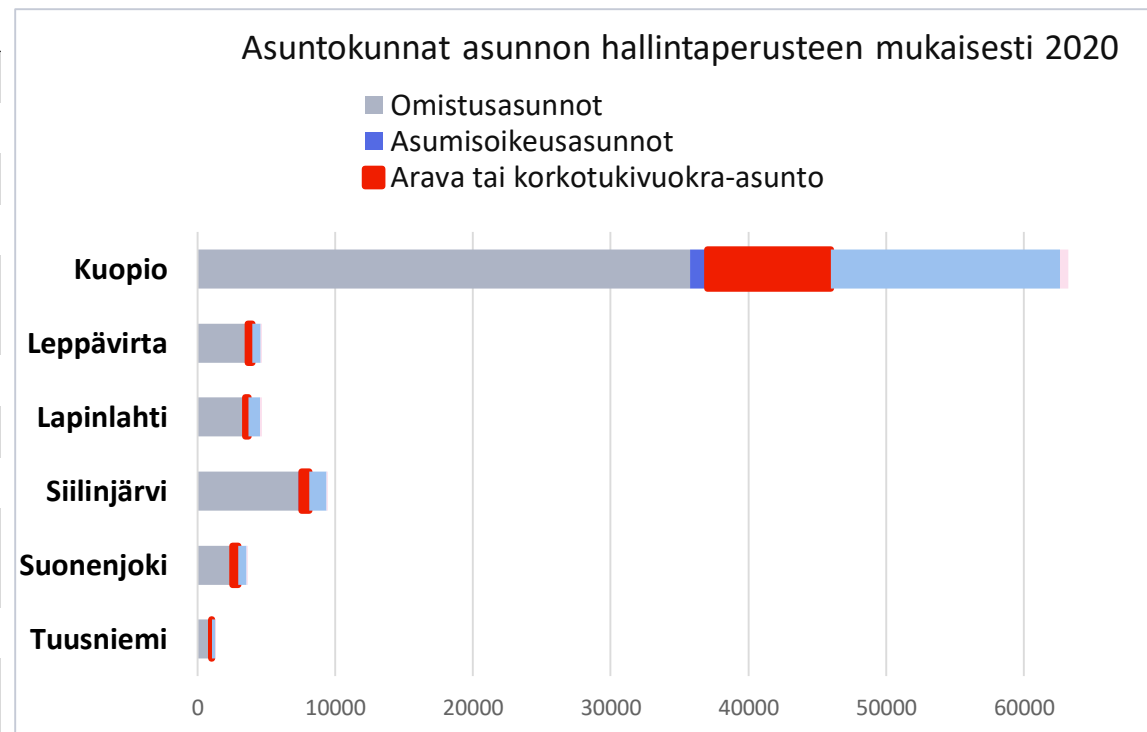
Lähde: Tilastokeskus; [StatFin](#) / [Asunnot ja asuinolot](#) / 116f -- Asunnot talotyyppin, käyttösiilon ja rakennusvuoden mukaan, 2020

Asuntokunnat hallintasuhteen mukaan vuonna 2020

Asuntokunnat asunnon hallintaperusteen mukaan vuonna 2020

Asunnot	Kuopio	Lapinlahti	Leppävirta	Siilinjärvi	Suonenjoki	Tuusniemi
Omistusasunnot	35763	3455	3683	7325	2537	1033
	56,6 %	74,0 %	78,6 %	77,3 %	69,4 %	78,4 %
Asumisoikeusasunnot	1254	0	0	231	0	0
	2,0 %	0,0 %	0,0 %	2,4 %	0,0 %	0,0 %
Vuokra-asunto, Arava tai korkotuki	8962	231	311	565	417	43
	14,2 %	5,0 %	6,6 %	6,0 %	11,4 %	3,3 %
Vuokra-asunto, muu	16645	877	588	1252	631	207
	26,3 %	18,8 %	12,5 %	13,2 %	17,3 %	15,7 %
Muu tai tuntematon hallintaperuste	593	103	104	104	72	34
	0,9 %	2,2 %	2,2 %	1,1 %	2,0 %	2,6 %
Yhteensä	63217	4666	4686	9477	3657	1317

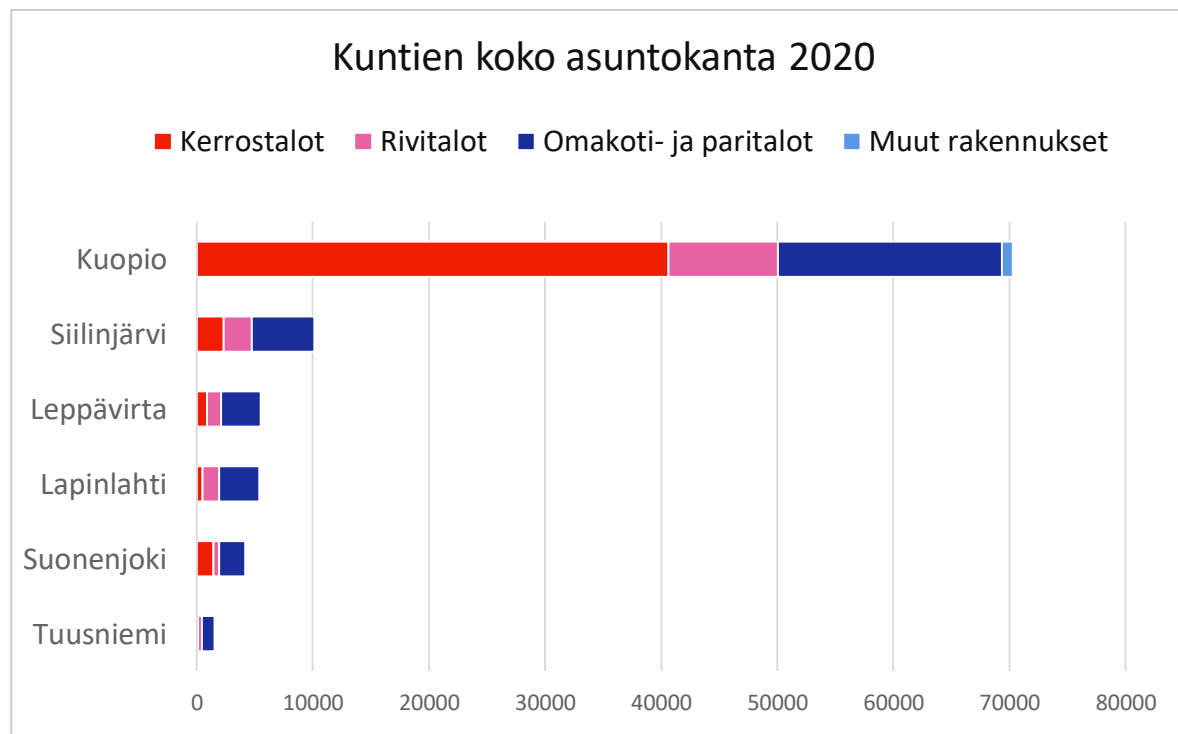
ARA-asuntokanta muuttuu vuosien mittaan, kun vanhoja asuntoja vapautuu ARA-rajoituksista ja uusia valmistuu

Asuntokanta vuonna 2020

Kuntien koko asuntokanta 2020

	Kerrostalot	Rivitalot	Omakoti- ja paritalot	Muut rakennukset	Yhteensä
Kuopio	40617	9434	19318	921	70290
	58 %	13 %	27 %	1 %	
Lapinlahti	475	1446	3483	134	5538
	9 %	26 %	63 %	2 %	
Leppävirta	883	1223	3419	134	5659
	16 %	22 %	60 %	2 %	
Siilinjärvi	2283	2446	5410	103	10242
	22 %	24 %	53 %	1 %	
Suonenjoki	1401	534	2229	92	4256
	33 %	13 %	52 %	2 %	
Tuusniemi	101	361	1080	75	1617
	6 %	22 %	67 %	5 %	
Yhteensä	45760	15444	34939	1459	97602
	47 %	16 %	36 %	1 %	

Lähde: Tilastokeskus; [StatFin](#) / [Asunnot ja asuinolot](#) / 116f -- Asunnot talotyyppin, käyttösäilön ja rakennusvuoden mukaan, 2020

Kuopion seudun asemakaavahankkeet 01/21 - 04/22

KUOPIO / Kaava-alueiden pinta-ala yht. **142,25 ha**

- Bellanranta
- Myllykatu 8 ja Hapelähteenkatu 31, 33 ja 35
- Tasavallankadun yritysalue
- Puistokadun kortteli
- Hiltulanlahti III
- Tahko Panorama Sky

LAPINLAHTI / Kaava-alueen pinta-ala yht. **20,39 ha**

- Varpaisjärven kirkonkylän AK muutos

LEPPÄVIRTA / Kaava-alueen pinta-ala yht. **57,00 ha**

- KK:n AK muutos, Teollisuusalue, Ruutanan alue ja kortteli 82 (alue III)

SIILINJÄRVI / Kaava-alueiden pinta-ala yht. **17,60 ha**

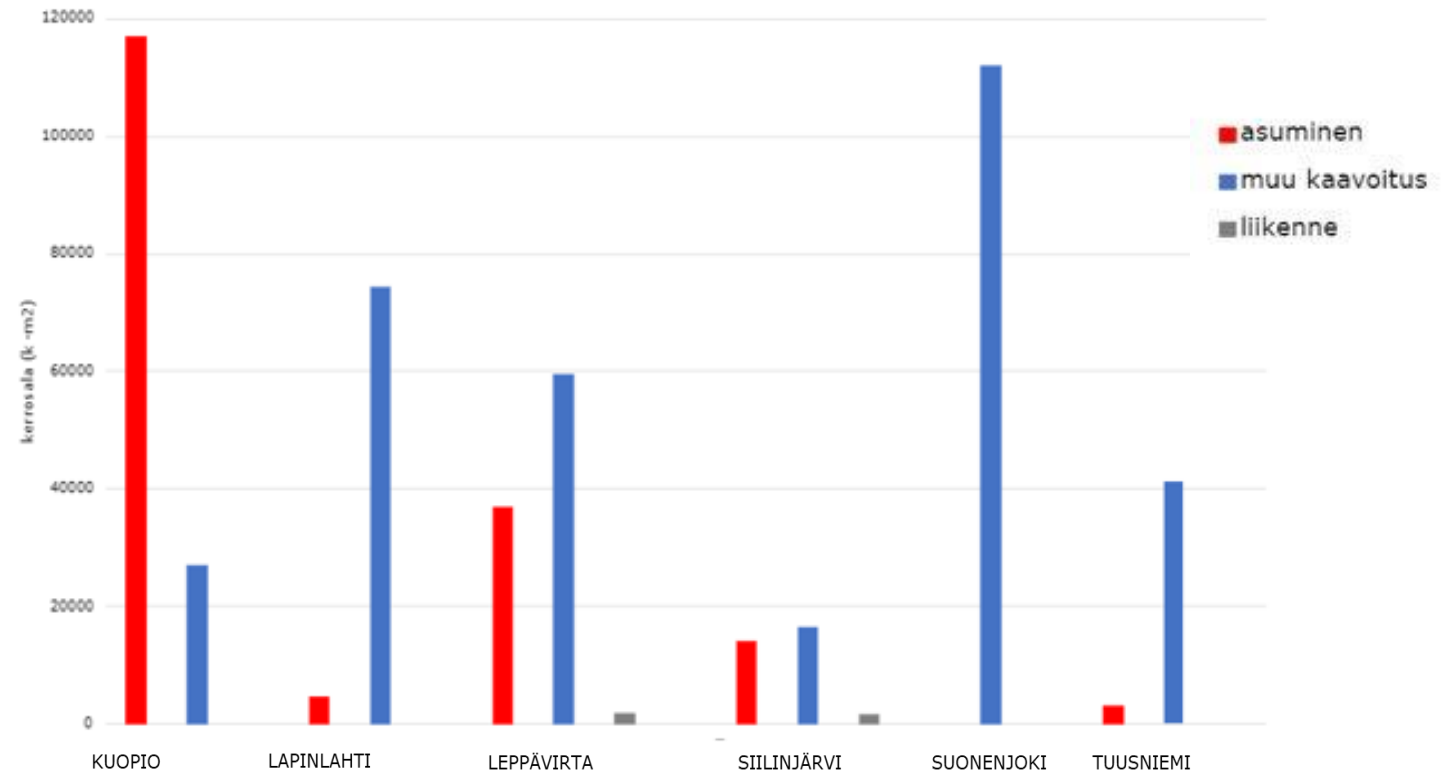
- Ahmo, Ahmon koulu
- Kirkonmäki, Paloasema
- Vuorela I AK muutos

SUONENJOKI / Kaava-alueen pinta-ala yht. **39,98 ha**

- Karhukiven asemakaava ja korttelin 1146 osaa koskeva AK muutos

TUUSNIEMI / Kaava-alueiden pinta-ala yht. **3,94 ha**

- Pajulahden asemakaava
- Teollisuusalueen AK muutos

Aineistosta

Lähde: liiteri.ymparisto.fi, Asemakaavojen seurantalomakkeet. Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Siilinjärvi, Suonenjoki ja Tuusniemi valmistuneet asemakaavat (otos 1.1.2021 - 30.4.2022).

Asuminen: sisältää A-alueita. Liikenne: L-alueita, joissa k-m2 tietoa. Muu kaavoitus: sisältää Kuopiossa K ja R-alueita, Lapinlahdella T-alueita, Leppävirralla Y-, K- ja T-alueita, Siilinjärvellä Y-alueita, Suonenjoella ja Tuusniemellä T-alueita.

Kasvihuoneekaasupäästöt asukasta kohden

